

2, 428

STANDARDIZACIJA

Bilten

JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

2

**FEBRUAR
1968.
BEOGRAD**

Izdavač
JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik
Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

S A D R Ž A J

	<i>Strana</i>
<i>XI Plenarno zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji</i>	3
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Ispitivanje tekstila. Kvantitativno određivanje sastava mešavine više vrsta tekstilnih vlakana.</i>	
<i>Određivanje sadržaja vune u mešavini sa kazeinskim vlaknima. Postupak sa pepsinom</i>	5
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti tekstilne industrije</i>	6
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Ispitivanje gume. Otpornost gume pri izlaganju atmosferskim uticajima</i>	7
<i>Krstasti urezi za glave vijaka</i>	10
<i>Anotacija predloga standarda:</i>	
— <i>iz oblasti građevinarstva</i>	17
— <i>iz oblasti železnih i manganovih ruda</i>	17
— <i>o profilima za karoserije drumskih vozila</i>	17
— <i>iz oblasti proizvoda drvne industrije</i>	18
— <i>za metode ispitivanja tehničkog n-butanola</i>	18
— <i>iz oblasti zdravstva</i>	19
<i>Medunarodna standardizacija — Primitljena dokumentacija</i>	21
— <i>Kalendar zasedanja</i>	24
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi</i>	25

XI PLENARNO ZASEDANJE TEHNIČKOG KOMITETA ISO/TC 4 — KOTRLJAJNI LEŽAJI

Međunarodna organizacija za standardizaciju već godinama okuplja kako predstavnike nacionalnih komisija za standardizaciju tako i predstavnike zainteresovanih proizvođača kotrljajnih ležaja čitavog svijeta.

Aktivnost organizacije svodi se na izradu međunarodnih preporuka za standarde u oblasti kotrljajnih ležajeva obuhvatajući pri tome:

- spoljne mjere
- razne vrste ležajeva
- tolerance
- uslove ispitivanja i prijema
- definicije
- terminologiju.

Sva ova područja bila su obuhvaćena i na ovom XI zasjedanju ISO/TC 4, održanog u Budimpešti od 2. do 13. X 1967. godine.

Ne ulazeći u sve detalje o kojima se diskutovalo prilikom zasjedanja, smatram da je interesantno ukazati na slijedeće:

Postoji gotovo jednodušan otpor zemalja članica, odnosno proizvođača, svakom pojedinačnom pokušaju da se plan spoljnih mjera širi. Svi su, naime, zato, da se potrebe potrošača i njihovo podmirivanje usaglasi sa sada važećim planom spoljnih mjera, uz vrlo naglašenu tendenciju da se sve više formiraju redovi lakih ležajeva.

Tendencija da se formiraju laki ležajevi i od strane proizvođača ogleda se u tome što je u nabrojanim oblastima djelatnosti svugdje potencirano rješavanje problematike iz tog područja. To je lako uočiti i iz prijedloga koji se odnose na tolerance mjera zaobljenja i nekih proširivanja plana spoljnih mjera koji se opet takođe odnosi na ležajeve iz te grupe.

Na ovom zasjedanju, pored ostalog, karakteristično je napomenuti jasno uočljivu podjelu snaga dvije velike grupe proizvođača.

S jedne strane, Šveđani (SKF) sa svojom grupom proizvođača iz čitavog svijeta čine napore da pored tradicionalnih područja u kojima su veoma jaki obuhvate i neka nova područja.

S druge strane, to isto čini druga grupa američkih predstavnika na čelu sa Timkenom. Ovo je jako uočljivo po tome što Šveđani veoma ozbiljno ulaze u područje konusnovaljčanih ležajeva, kako u vidu podnijetih prijedloga i materijala za donošenje standarda, tako i u predlaganju budućih zadataka iz te oblasti, nudeći se čak i da preuzmu ulogu izvršilaca. Pored ovoga, veoma je uočljiv interes za razvoj igličastih ležajeva posebno preko njihove italijanske grupe proizvođača. Najzad, predstavnici Štokholma su bili veoma aktivni u oblasti ležajeva za preciznu mehaniku.

Druga grupa američkih proizvođača, koja je veoma jaka u području konusnovaljčanih ležajeva, pokazuje veliki interes po pitanju ležajeva za vazduhoplovnu industriju i ležajeva za preciznu mehaniku.

Za ovu grupu je takođe važno napomenuti da nisu htjeli dati podatke o tolerancama priključnih mjera konusnovaljčanih ležajeva kao što su ugao konusa, srednji prečnik dodira i visina kupe, iz razloga što sve ovo proizilazi iz čitavog sistema toleranci koje su oni stvorili dugogodišnjim radom i prema tome nastoje da to zadrže i dalje za sebe.

Sem ovih podjela, može se generalisano reći da razvoj igličastih ležajeva pokazuje tendenciju proširenja na veće prečnike provrta, brišući pri tome u izvjesnom smislu razliku u odnosu na cilindrično-valjčane ležajeve.

Bačvasti ležajevi na ovom zasjedanju tako reći nisu ni spomenuti. Oni trpe uslijed nerazvijenosti proizvodnih metoda, što ih čini skupim i nedovoljno tačnim za savremene uslove.

Pojedine zemlje forsiraju razvoj samoudesivih kugličnih ležajeva, misleći da će se sa takvim ležajevima osvojiti područja u kojima su bačvasti još uvijek u primeni.

Razvoj ležajeva za preciznu mehaniku još uvijek predstavlja brižljivo čuvane tajne pojedinih proizvođača, i nitko od njih nije spreman da o tom pitanju nešto više publikuje sem čisto komercijalnih podataka.

Sa ležajevima za vazduhoplovnu industriju slučaj je isti, s tim što se ne krije da se iz razloga vojne tajne ti podaci ne prezentiraju.

Šarić Radoslav, dipl. inž.

Predlog br. 7583

Ispitivanje tekstila
KVANTITATIVNO ODREĐIVANJE SASTAVA
MEŠAVINE VIŠE VRSTA TEKSTILNIH VLAKANA
ODREĐIVANJE SADRŽAJA VUNE U
MEŠAVINI SA KAZEINSKIM VLAKNIMA
Postupak sa pepsinom

J U S
F. S3. 120
1968.

Testing of textiles. Quantitative analysis of mixture of several kinds of textile fibres. Determination of wool fibres content in mixture with casein fibres; Pepsin method

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. juni 1968.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje postupak odvajanja i izračunavanja mase vune u mešavini sa kazeinskim vlaknima.

2 Princip

- 2.1 Epruveta se potopi u rastvor pepsina i obrađuje pod utvrđenim uslovima.
- 2.2 Tokom obrade epruvete kazeinska vlakna se potpuno rastvaraju a u rastvoru zaostanu nerastvoreni vuna i dlake.
- 2.3 Nerastvorena vlakna se isperu, cede, suše do konstantne mase i masa vaga.

3 Uređaji i hemikalije

3.1 Uređaji

Za ovo ispitivanje potrebni su sledeći uređaji:

- posudica za vaganje sa brušenim poklopcem,
- laboratorijska čaša visoka, zapremine 500 ml,
- erlenmajer sa brušenim zapašaćem, zapremine 300 ml,
- stakleni filtrir lončić, 1G2, srednji prečnik pora 90 do 150 mikrona, ili odgovarajuće sito,
- boca sisaljka,
- eksikator,
- sušnica,
- vaga,
- stakleni štapić i ostali sitni laboratorijski pribor.

3.2 Potrebne hemikalije

- Sumporna kiselina, H_2SO_4 , p. a., 0,2%-na, težinski,
- hlorovodonična kiselina, HCl, p. a. 0,5 n,
- rastvor pepsina.

Napomena: Rastvor pepsina pripremi se na sledeći način: u 100 ml destilisane vode, na 20 °C, rastvori se 2 g pepsina i dodavanjem hlorovodonične kiseline, 0,2 n, rastvor pepsina dovede na pH 1,6 do 1,8.

4 Izdvajanje uzoraka

Iz osnovnog skupa tekstila izdvoji se laboratorijski uzorak a iz ovog najmanje šest uzoraka, svaki mase 4 do 6 g. Izdvajanje se vrši prema odredbama standarda JUS F.S9.011 (u pripremi).

5 Priprema uzoraka i izdvajanje epruveta

Na jednom od šest izdvojenih uzoraka izvrši se kvalitativna analiza vlakana. Dva uzorka se čuvaju kao kontrauzorci. Preostala tri uzorka se usitne prema tač. 5.2 standarda JUS F.S3.101, zatim se sa uzoraka udalje nevlaknaste materije prema tač. 5.3 standarda JUS F.S3.101 i dobiju čisti uzorci. Iz svakog od tri čista uzorka izdvoji se po jedna epruveta (epruveta a, epruveta b, epruveta c). Na izdvojenim epruvetama izvrši se kvantitativno određivanje sastava mešavine vlakana. Izdvajanje epruveta se vrši prema odredbama standarda JUS F.S9.011 (standard u pripremi).

Napomena: sa epruvete koja se ispituje, prethodno odstraniti bakar i formaldehid jer i tragovi ovih primetno umanjuju dejstvo pepsina.

6 Postupak

Čista prazna posudica za vaganje, sa brušenim poklopcem, suši se na 105 ± 3 °C do konstantne mase i vaga.

U odvagano posudicu unese se epruveta *a*, oko 4 g. Posudica sa epruvetom stavi se u sušnicu, skine poklopac i suši na 105 ± 3 °C do konstantne mase. Zatim se posudica zatvori, prenese u eksikator i hladi. Nakon hlađenja, eksikator se postavi pored vage i posudica sa epruvetom se za trenutak otvori, zatvori i zatvorena odvaga.

Razlika odvage posudice sa epruvetom i prazne posudice uzima se kao početna masa epruvete, za kvantitativno određivanje sirovinskog sastava (m_a).

Odvagana epruveta kvantitativno se prenese u laboratorijsku čašu, prelije rastvorom sumporne kiseline, sa 400 ml i prokuva u trajanju od 30 minuta. Nakon toga rastvor sumporne kiseline se odlije u bocu sisaljku preko staklenog filtrir lončića koji je na nju postavljen. Čaša se ispere toplim rastvorom sumporne kiseline tako da se zaostala vlakna kvantitativno prenesu iz čaše na filtrir lončić.

Vlakna na filtrir lončiću se ocede, temeljno isperu hladnom sumpornom kiselinom i toplom destilisanom vodom.

Isprana epruveta kvantitativno se prenese u erlenmajer i prelije sa 100 ml rastvora pepsina. Epruveta se izloži dejstvu ovog rastvora u trajanju od 3 časa na temperaturi 60 °C, uz povremeno mućkanje. Zatim se rastvor odlije u bocu sisaljku preko staklenog filtrir lončića koji je na nju postavljen. Erlenmajer se ispere toplim rastvorom pepsina tako da se zaostala vlakna kvantitativno prenesu iz erlenmajera na filtrir lončić. Vlakna na filtrir lončiću se ocede, isperu toplim rastvorom pepsina, zatim toplom i hladnom vodom do negativne reakcije na jone hlora.

Oceđena vlakna kvantitativno se prenesu u odvagano posudicu za vaganje sa brušenim poklopcem, posudica postavi u sušnicu i otvorena suši na 105 ± 3 °C, do konstantne mase. Zatim se posudica zatvori, prenese u eksikator i hladi. Nakon hlađenja, eksikator se postavi pored vage i posudica sa vlaknima se za trenutak otvori, zatvori i zatvorena odvaga.

Razlika odvagane posudice sa vlaknima i prazne posudice predstavlja masu vlakana vune (m_{1a}).

Na isti način se postupi i sa drugom i trećom epruvetom (*b* i *c*).

Napomena: — ako epruveta sadrži vunu boje hromnim bojama, obrada u rastvoru pepsina traje 5 sati.

— ako epruveta sadrži vunu sa oštećenim vlaknima (regenerisana vlakna), obradom u rastvoru pepsina nastupa osetno rastvaranje vlakana vune, pa se ova metoda u tim slučajevima ne preporučuje.

7 Izračunavanje rezultata

Sadržaj vune, odnosno kazeinskih vlakana u ispitivanim epruvetama, izračunava se prema tač. 6.3 i tač. 7 standarda JUS F.S3.101.

Na vuni tokom obrade nije nastupila nikakva fizikalno-hemijska promena, pa se masa tih vlakana pre i posle obrade ne razlikuje (faktor korekcije f_1 jednak je 1,00, odnosno $m_{1a} = M_{1a}$). Ovo se odnosi i na epruvetu *b*, odnosno *c*.

8 Izveštaj

Izveštaj o izvršenom određivanju sirovinskog sastava mora sadržati podatke navedene u tač. 8 standarda JUS F.S3.101.

Veza sa drugim standardima

JUS F.S3.101 — Ispitivanje tekstila. Kvantitativno određivanje sastava mešavine više vrsta tekstilnih vlakana. Opšte odredbe

JUS F.S3.102 — Ispitivanje tekstila. Kvalitativna analiza tekstilnih vlakana (u pripremi)

JUS F.S9.011 — Ispitivanje tekstila. Izdvajanje uzoraka za hemijska ispitivanja tekstila (u pripremi)

JUS F.S2.050 — Fizikalna ispitivanja tekstila. Metode određivanja broja pređe. Metoda povjesma

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI TEKSTILNE INDUSTRIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1967.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 7584 Ispitivanje tekstila. Kvantitativno određivanje sastava mešavine više vrsta tekstilnih vlakana. Određivanje sadržaja pamuka u mešavini sa kazeinskim vlaknima. Postupak sa tripsinom **JUS F.S3.121**

Predlog br. 7585 Ispitivanje tekstila. Kvantitativno određivanje sastava mešavine više vrsta tekstilnih vlakana. Određivanje sadržaja viskoznih vlakana u mešavini sa polivinilhloridnim vlaknima. Postupak sa ugljendisulfidom i acetonom **JUS F.S3.122**

Predlozi standarda izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju a u saradnji sa nadležnom stručnom komisijom.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, da im se naknadno dostave pojedini ili svi predlozi, za stavljanje primedaba ili mišljenja za eventualnu dopunu ili izmenu.

Predlog br. 7586

Ispitivanje gume
**OTPORNOST GUME PRI IZLAGANJU
 ATMOSFERSKIM UTICAJIMA**

J U S
 G. S2. 132
 1968.

Testing of rubber. Weather resistance exposure of rubber compounds

Rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje metode ispitivanja otpornosti gume pri izlaganju atmosferskim uticajima.

2 Opšte odredbe

Dve metode ispitivanja po ovom standardu služe za ocenu relativne otpornosti gume i sintetičkih elastomera izloženih uticaju slobodne atmosfere.

Metoda A je podesna za mešavine, a metoda B za gotove proizvode. Rezultati dobiveni ovim dvema metodama ne mogu se međusobno upoređivati.

3 Metoda A

3.1 Epruvete

Epruveta, dužine 254 mm, trouglastog preseka prema slici.1 se presuje ili brizga, a zatim se vulkanizuje u ispruženom stanju, ili se direktno iseca iz spužvaste gume.

Ispitivanje se sprovodi na 2 epruvete.

3.2 Oprema

Oprema za ispitivanje se sastoji iz drvenog trna za nameštanje epruvete, žice za pričvršćivanje i prostora za istpitivanje. Trn za nameštanje epruvete je od drveta, spoljašnjeg prečnika 50,8 mm i premazan lakom.

Prostor za ispitivanje je slobodna atmosfera ili komora sa ozonom za ispitivanje ubrzanog starenja gume.

3.3 Uslovi ispitivanja

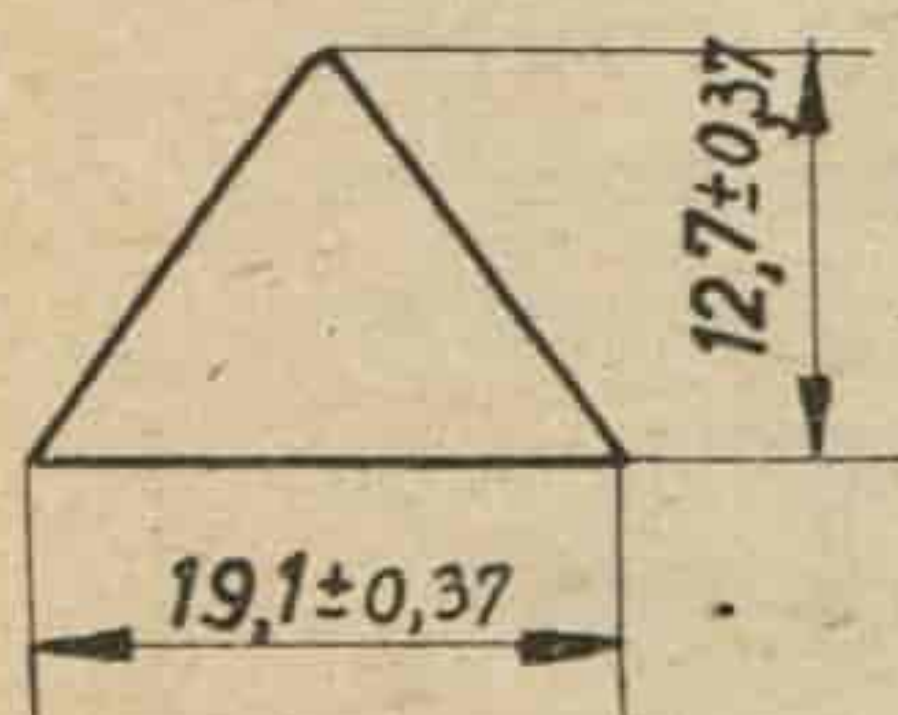
Epruvete se posle vulkanizacije ostave da stoje 70 do 72 sata na sobnoj temperaturi i relativnoj vlažnosti prema JUS G.S0.050, u atmosferi bez ozona.

Vrsta ispitivanja (u atmosferi ili u ozonu) i vreme ispitivanja predviđaju se sporazumom između zainteresovanih strana.

3.4 Postupak

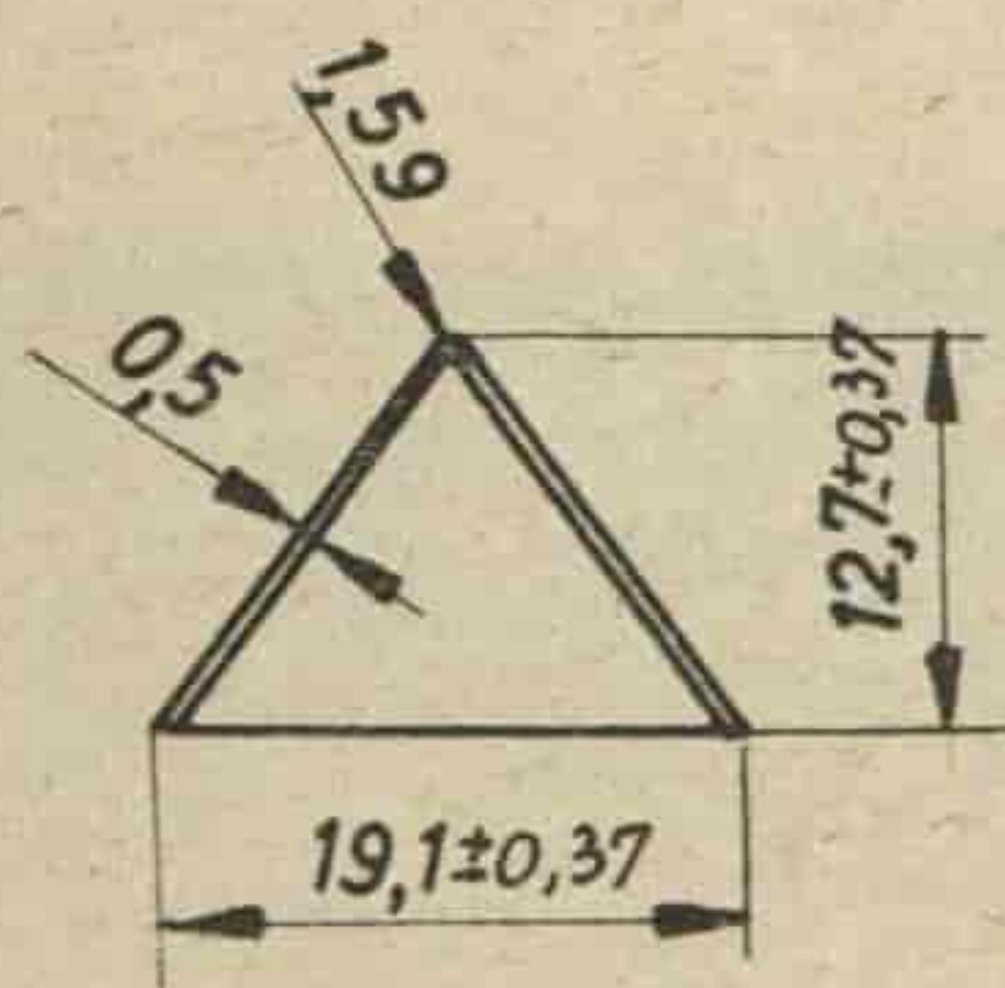
Označe se olovkom merne linije na razdaljini 191 mm na udaljenosti 29 mm od krajeva. Spoje se krajevi epruvete i oblikuje se omča spajanjem i vezivanjem krajeva žicom, na udaljenosti 19.1 mm od krajeva.

Gotova omča se navuče na trn. Na trn se može staviti više epruveta, ali se međusobno ne smeju dodirivati. Trn se sa omčama izloži dejstvu spoljašnje atmosfere, tako da su vezani krajevi omče okrenuti jugu i da su pod uglom od 45° prema horizontali, kao što je prikazano na slici 2.

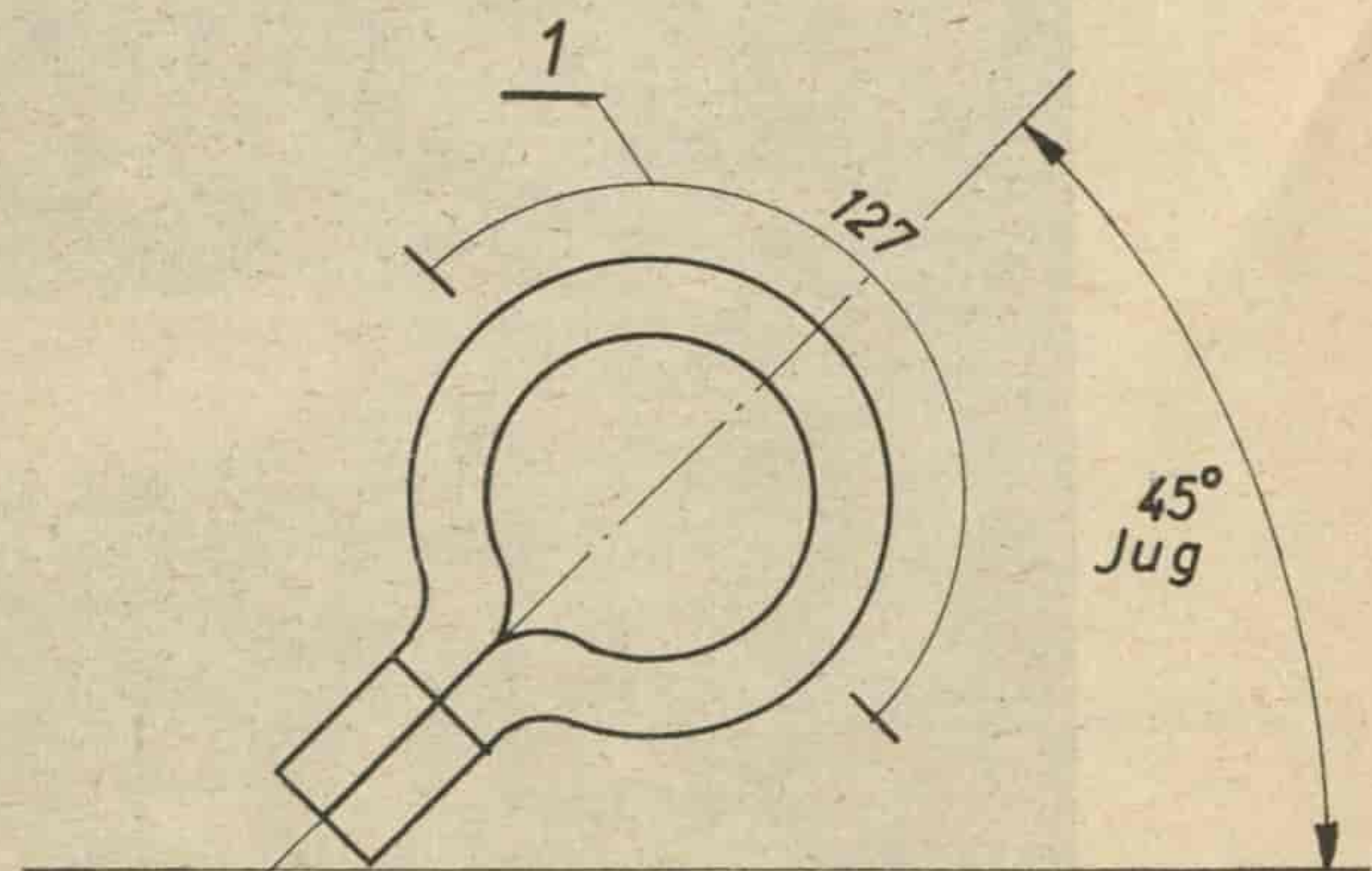

Slika 1

Presovana i brizgana epruveta

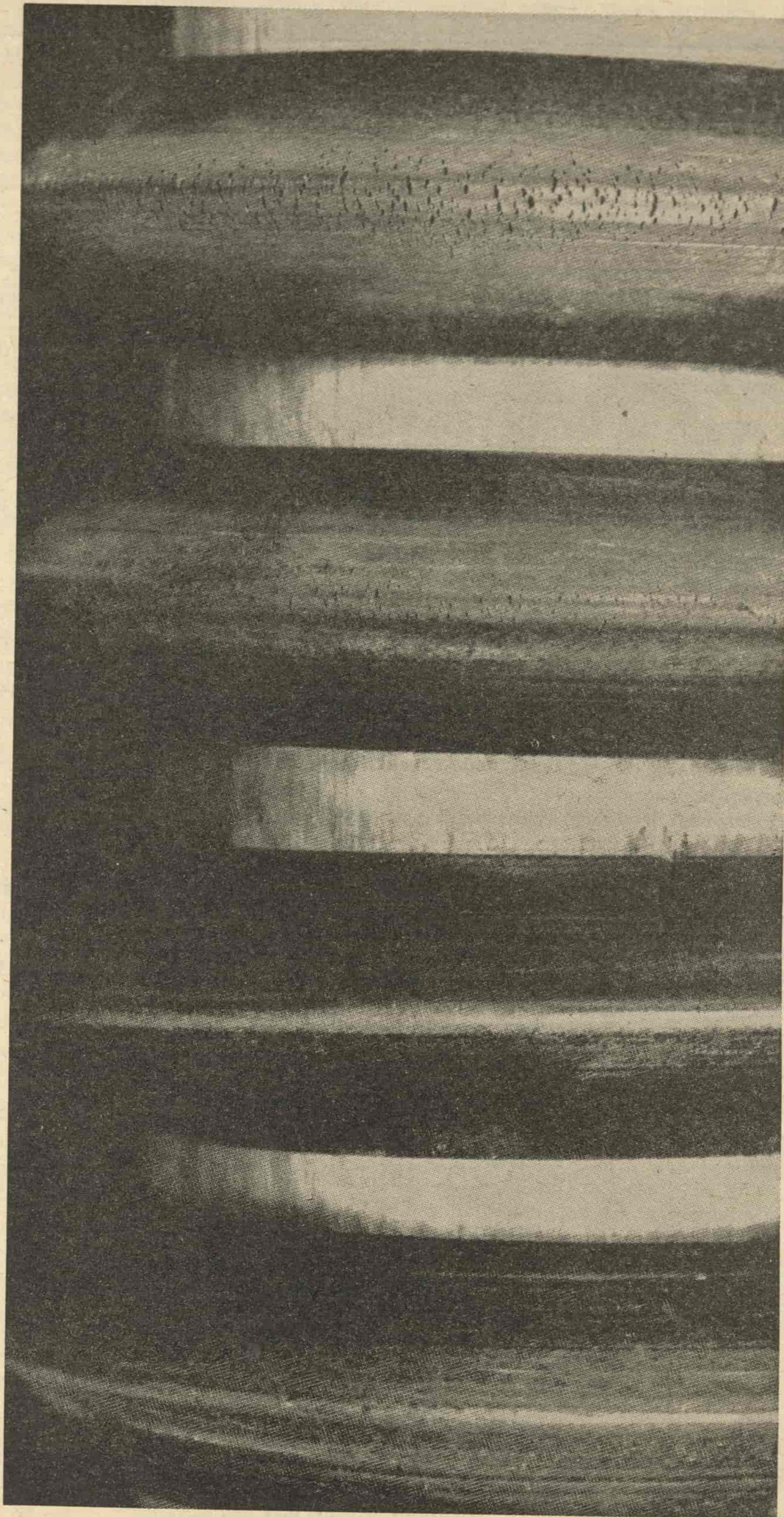
Spužvasta epruveta

Slika 2

Napomena. — Spužvasta epruveta je zaštićena pokožicom debljine 0,51 mm.

Pri ispitivanju u komori sa ozonom, epruveta se u toku 72 sata na $38,2 \pm 1$ °C izloži koncentraciji ozona od 50 ± 5 dela na 100 miliona zapreminskog dela vazduha. Iz komore sa ozonom epruvete se vade posle 24, 48 i 72 sata.

Ocena 3

Ocena 2

Slika 3

Ocena 1

Ocena 0

Posle propisanog vremena izlaganja dejstvu atmosfere ili ozona pregledaju se epruvete pre skidanja sa trna. Uz uvećanje od 2 puta posmatraju se epruvete i veličina naprslina na delu 1 (sl. 2), se upoređuje sa onima prikazanim na slici 3. Ako su naprslinae po veličini negde između dve susedne ocene (1,2 ili 3) usvaja se nepovoljnija ocena.

3.5 Zapisnik o ispitivanju

Zapisnik o ispitivanju treba da sadrži sledeće podatke:

- opis epruvete, sastav mešavine, uslove vulkanizacije i datum vulkanizacije,
- datum početka izlaganja i potpun opis uslova izlaganja i vreme trajanja,
- otpornost prema atmosferi — ocenu naprslina prema slici 3,
- ako je potrebno sliku sa dvostrukim povećanjem.

3.6 Ocena zadržavanja kvaliteta

3.61 Ocena zadržavanja kvaliteta gume pri ovom ispitivanju određuje se na osnovu 3 ocene naprslina dobivene u toku 3 uzastopna vremenska intervala. Primenjuje se sledeći postupak: epruvete se pripremaju prema tač. 3.1 i ispituju se prema tač. 3.4, izuzev što vreme izlaganja traje 6 nedelja. Drugi vremenski period izlaganja može se predvideti sporazumom između zainteresovanih strana.

Ocena naprslina se mora izvršiti posle svakih 14 dana ili posle svakog od 3 vremenska intervala, tako da se dobiju tri ocene.

Za jedan određen proizvod tri ocene se poređaju i za dobiven trocifren broj pročita se vrednost zadržavanja kvaliteta prema tabeli:

Ocene naprslina posle pojedinih izlaganja	Zadržavanje kvaliteta u %
000	100
001	95
011	90
111	85
002	80
012	75
112	70
022	65
122	60
222	55
003	45
013	40
113	35
023	30
123	25
223	20
033	15
133	10
233	5
333	0

3.62 Zapisnik o zadržavanju kvaliteta treba da sadrži sledeće podatke:

- potpun opis epruvete, broj oznake proizvoda i datum vulkanizacije,
- datum početka izlaganja i potpun opis uslova izlaganja,
- ocenu naprslina sastavljenu iz trocifrene brojke, dobivenu iz tri čitanja posle 14 dana za period izlaganja od 6 nedelja ili za drugi period izlaganja, sastavljen iz 3 identična perioda.
- zadržavanje kvaliteta u %.

4 Metoda B

4.1 Iz uzorka se iseku epruvete oblika trake prema JUS G.S2.127. Kada se ne mogu isecati epruvete oblika trake, zbog veličine i oblika gotovog proizvoda, npr. ako je proizvod prstenastog oblika, tada se ispituje ceo proizvod.

4.2 Postupak

Iseče se duguljasta epruveta ili se na proizvodu oblika trake označi na sredini razmak od 25 mm i zatim se epruveta razvlači dok se označena dužina nije povećala za 10%. U ovom položaju se epruveta učvrsti u okvir i u toku 4 nedelje u vremenskom intervalu april—oktobar ili 8 nedelja u vremenskom intervalu novembar—mart izloži slobodnom dejstvu atmosfere.

Veći stepen zatezanja se može predvideti sporazumom između zainteresovanih strana. Takođe se sporazumom mogu predvideti i drugi periodi izlaganja.

Ako je proizvod prstenastog oblika, ne primenjuje se napred propisano zatezanje, već se suprotna mesta na prečniku spoje i tako spojen proizvod izloži dejstvu atmosfere.

4.3 Ispitivanje posle izlaganja atmosferskom uticaju

Posle propisanog perioda izlaganja ispituju se promene spoljašnjeg izgleda epruvete, promene tvrdoće, a ukoliko su ispitivanja sprovedena na epruvetama za ispitivanje zatezne čvrstoće određuju se promene zatezne čvrstoće. Na proizvodu se ne smeju pojaviti naprsline u toku ugovorenog vremena.

4.4 Zapisnik o ispitivanju

Zapisnik o ispitivanju treba da sadrži sledeće podatke:

- oblik epruvete i kvalitet gume,
- datum početka izlaganja i potpun opis uslova izlaganja i vreme trajanja,
- opis spoljašnjeg izgleda epruvete (bez naprsline — pukotine ili druge promene).

Veza sa drugim standardima

JUS G.S0.050 — Standardna atmosfera za kondicioniranje i ispitivanje uzoraka gume i plastičnih masa

JUS G.S2.127 — Fizikalna ispitivanja gume. Određivanje zatezne čvrstoće i izduženja vulkanizirane prirodne ili sintetičke gume

DK 621.882.1:621.753.39

Predlog br. 7587

KRSTASTI UREZI ZA GLAVE VIJAKA

J U S
M. B1. 015
1968.

Cross recesses for heads of screws

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovaj standard je nastao revizijom standarda JUS M. B1.015, izdanje 1957. god. Pri tome su izvršene suštinske izmene standarda u pogledu geometrijskih karakteristika krstastih ureza, pri čemu se pošlo od novog oblika, danas opšte prihvaćenog u svetu. Sem toga, standard je dopunjen odeljcima koji se odnose na proveravanje.

1 Predmet standarda

Ovaj standard propisuje oblik i mere krstastih ureza za glave vijaka (u daljem tekstu »urezi»), kao i aparat za proveru dubine ureza, sa uputstvom za način provere. Sem toga, on sadrži i teorijske osnove za proračun mera ureza koje zavise od oblika glave vijka.

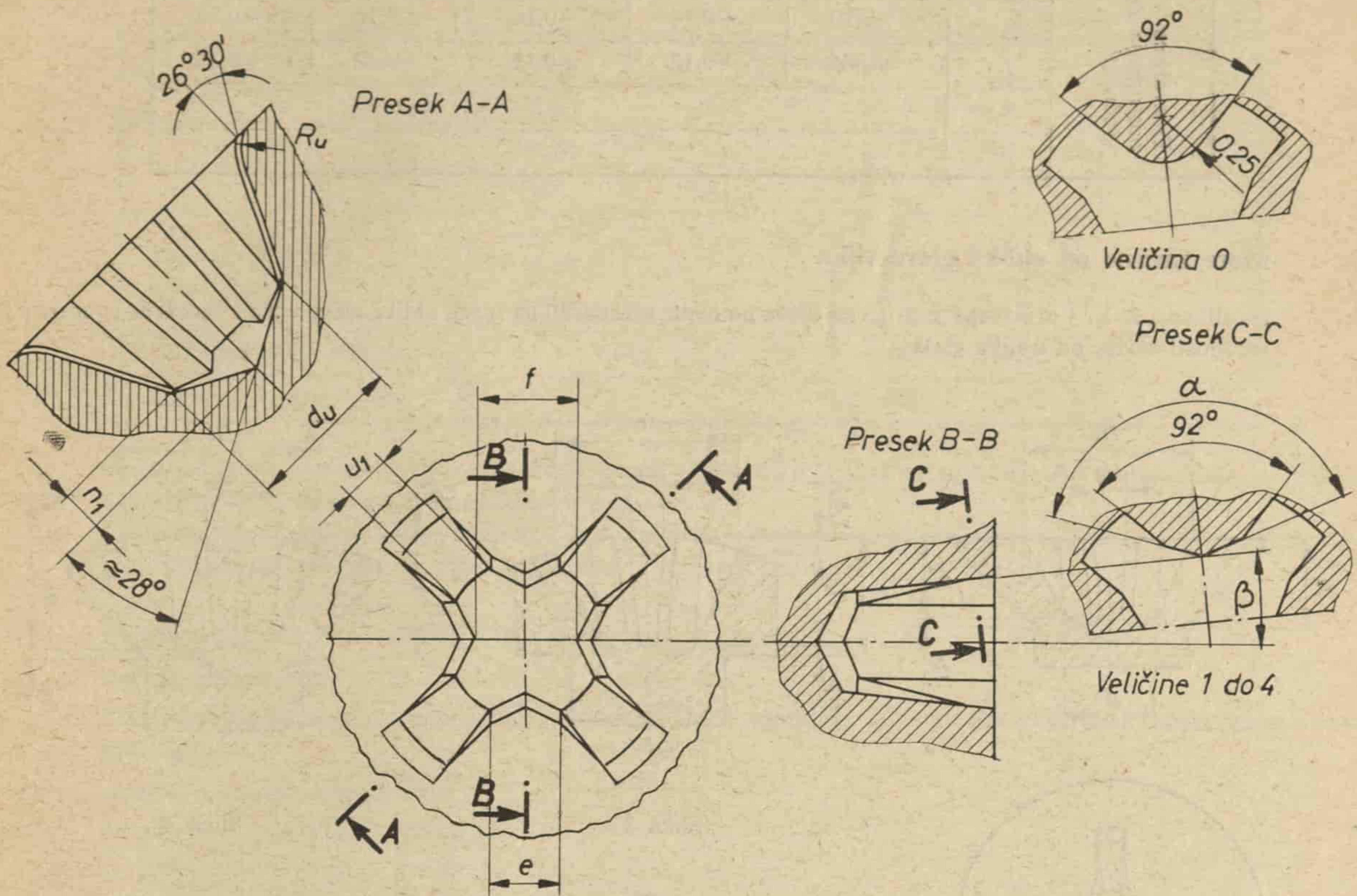
2 Osnovne mere

2.1 Urezi po ovom standardu izvode se u pet veličina koje se označavaju brojevima 0 do 4.

2.2 Na sl. 1 prikazan je oblik ureza po ovom standardu, a u tabeli 1 date su teorijske vrednosti osnovnih mera, tj. vrednosti koje odgovaraju idealnom obliku ureza.

Za veličinu 0 u tabeli nije data vrednost ugla α , pošto taj ugao u ovom slučaju ne postoji, što se vidi iz preseka C—C na sl. 1.

Mere u mm

Slika 1

Tabela 1

Mere u mm

Oznaka veličine ureza	0	1	2	3	4
d_u	0,81	1,27	2,29	3,81	5,08
u_1	0,30	0,50	0,69	0,82	1,23
f	0,61	0,97	1,50	2,43	3,51
e	0,35	0,45	0,90	1,95	2,50
n_1	0,22	0,34	0,61	1,01	1,35
R_u	0,3	0,5	0,6	0,8	1
α	—	138°	140°	146°	153°
β	7°		5°45'		7°

- 2.3 Dozvoljena odstupanja od vrednosti mera ureza datih u tabeli 1 ne propisuje se, jer je za ocenu ispravnosti ureza merodavna samo dubina ulaska mernog trna, prema tački 4. Međutim, kao orijentacija za proizvođače, u tabeli 3 su navedena dozvoljena odstupanja važnijih mera, koja treba da omoguće da dubina ulaska mernog trna ostane u predviđenim granicama.

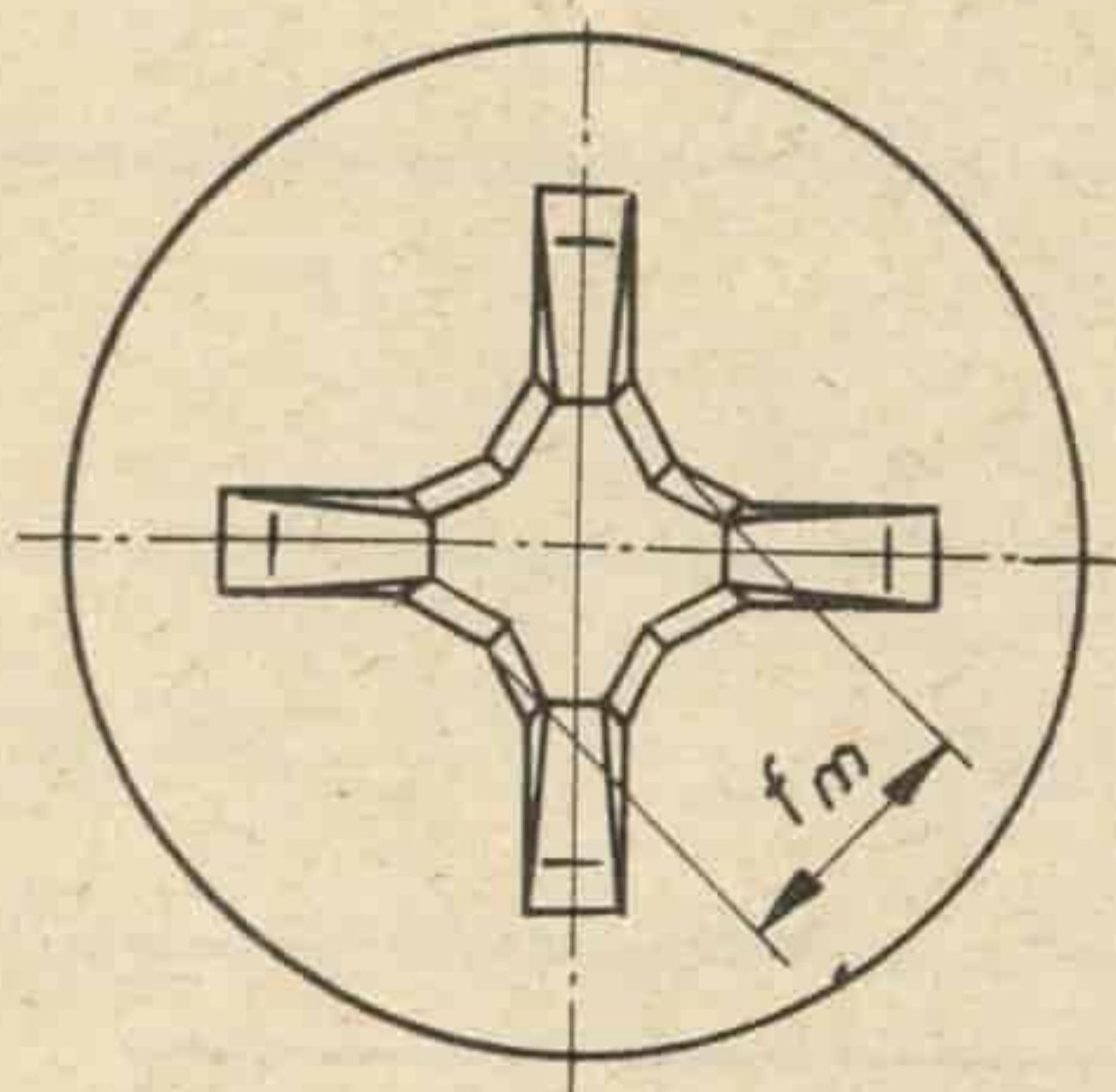
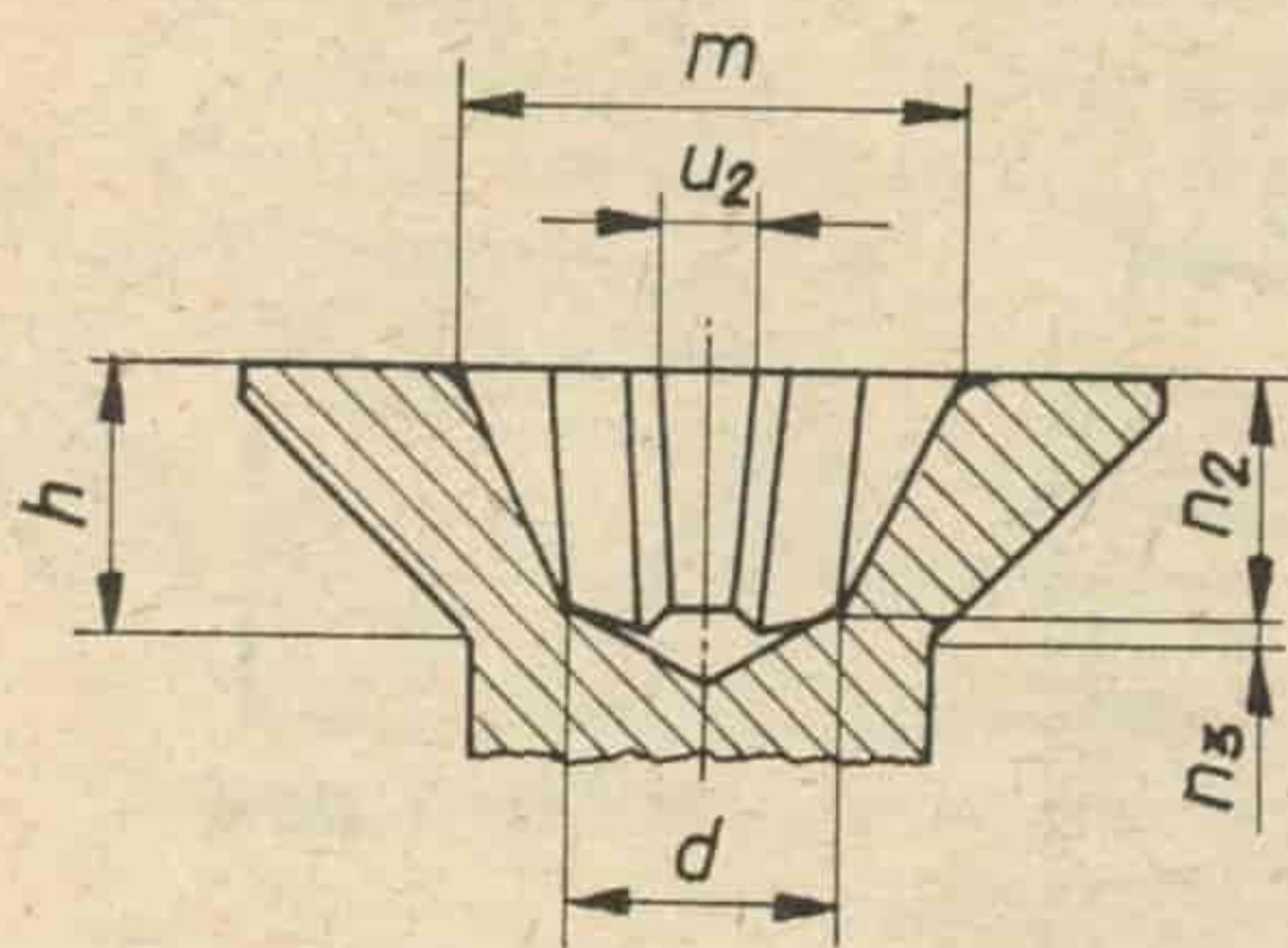
Tabela 2

Mere u mm

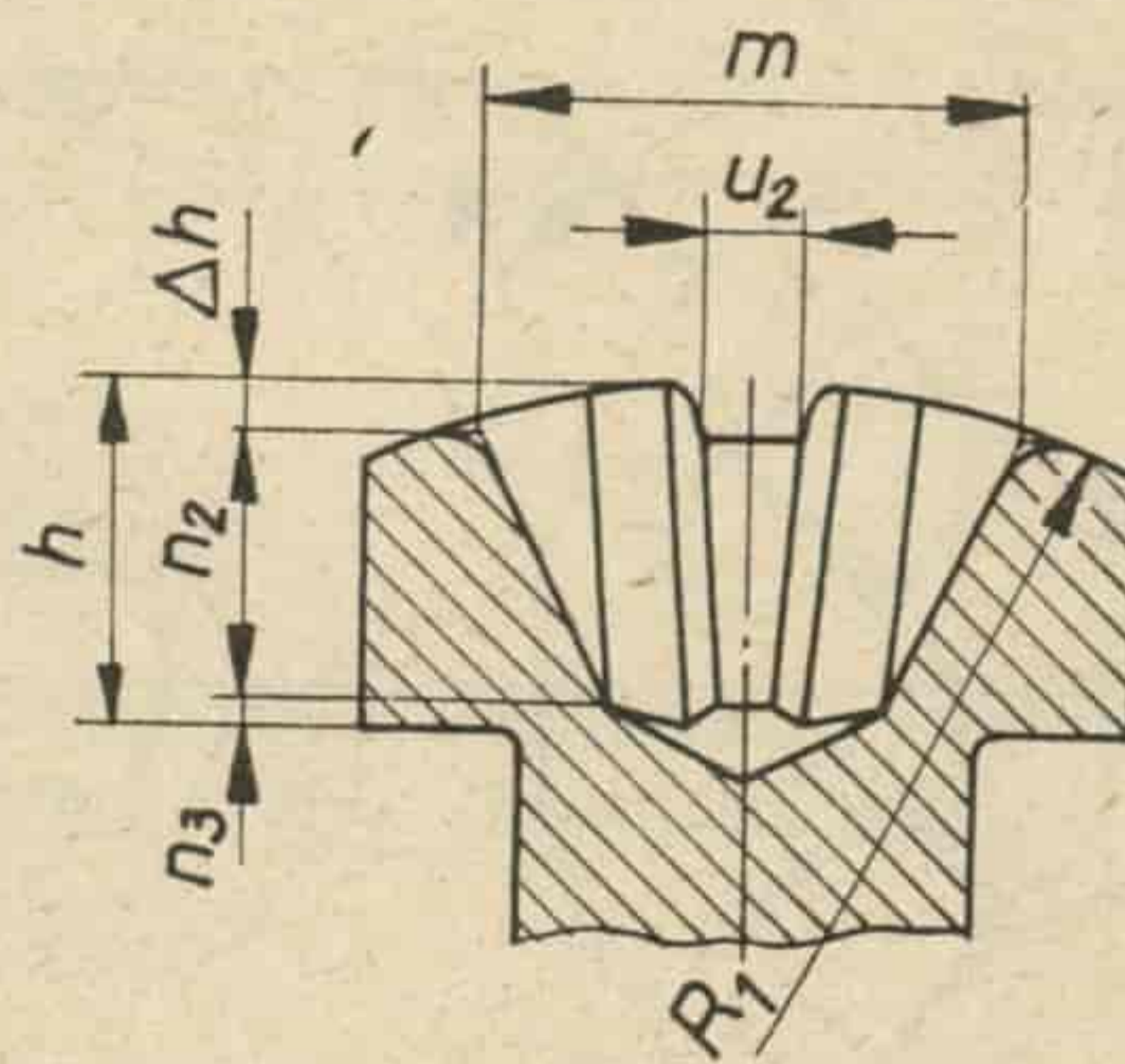
Oznaka veličine ureza		0	1	2	3	4
Dozvoljena odstupanja za vrednosti	d_u	+0,16	+0,25	+0,25	+0,30	+0,30
	u_1	+0,10	+0,14	+0,16	+0,16	+0,25
	f	+0,06	+0,12	+0,12	+0,12	+0,16
	α	$\pm 1^\circ$				
	β	$\pm 30'$				

3 Mere zavisne od oblika glave vijka

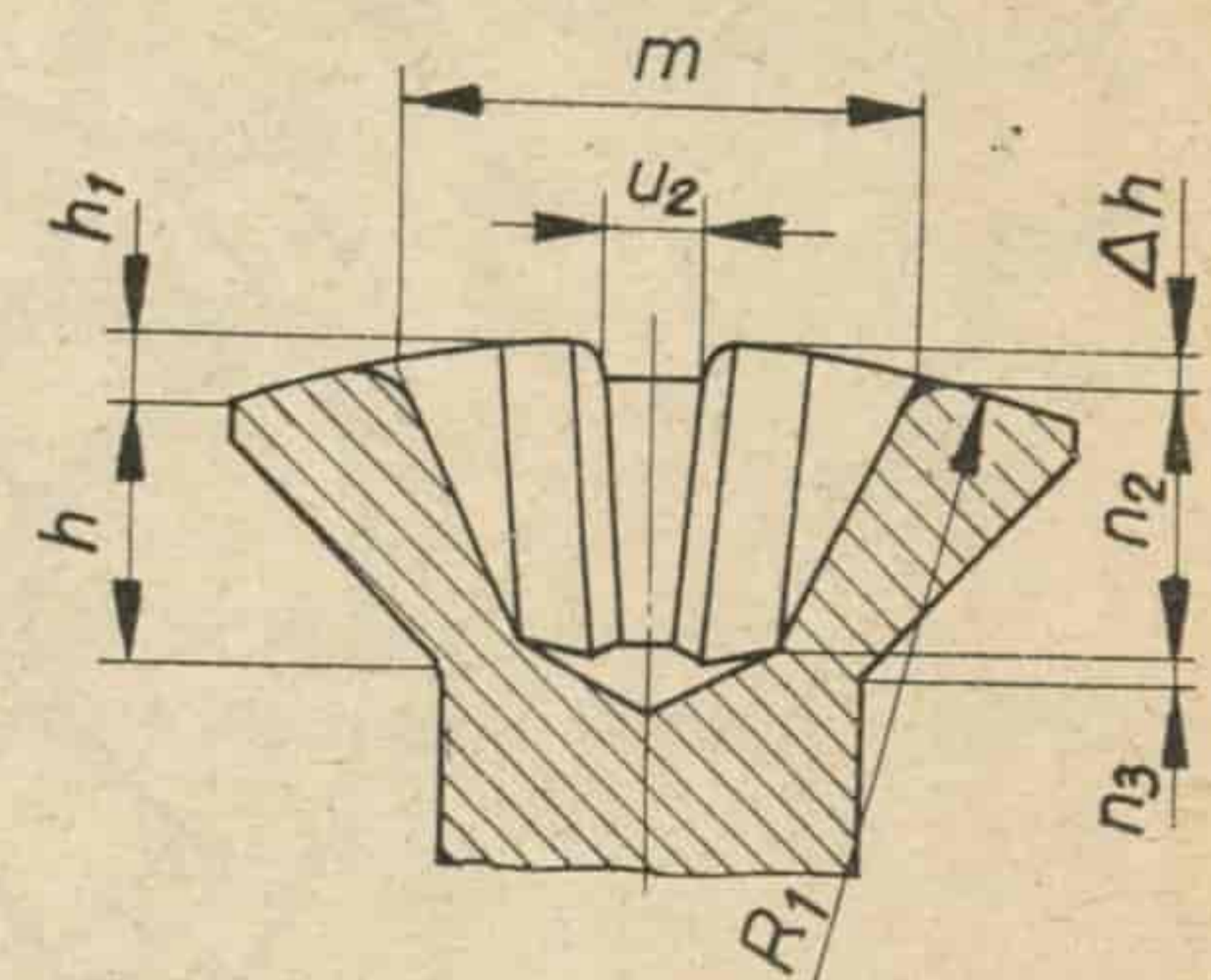
- 3.1 Na slikama 2, 3 i 4 prikazana je primena ureza po ovom standardu na razne oblike glave vijka i označene su mere čije vrednosti zavise od oblika glave.

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 2 odnosi se na vijak sa upuštenom glavom, slika 3 na vijke sa sočivastom i polukruglom glavom, a slika 4 na vijak sa upuštenom sočivastom glavom.

- 3.2 U tabeli 3 dati su obrasci za izračunavanje vrednosti mera označenih na slikama 2 do 4. Vrednosti mera n_2 koje su potrebne za izračunavanje vrednosti iz tabele 3 dobijaju se iz sledećih obrazaca:

Za sliku 2 $n_2 = h$ (najmanja mera) — n_3

Za sliku 3 $n_2 = h$ (najmanja mera) — Δh — n_3 ,

$$\text{ovde je } \Delta h = \frac{(h + d_u)^2}{8 R_1}$$

Za sliku 4 $n_2 = h$ (najmanja mera) + h_1 — Δh — n_3 ,

$$\text{ovde je } \Delta h = \frac{(h + h_1 + d_u)^2}{8 R_1}$$

Mere h , h_1 i R_1 , uzimaju se iz standarda odgovarajućih vijaka.

Tabela 3

Mere u mm

Oznaka veličine ureza	0	1	2	3	4
Odgovarajući prečnik vijka	do 2	2,1 do 3	3,1 do 5,2	5,3 do 7,2	7,3 do 12,7
f_m	$f_d + 2 n_2 \operatorname{tg} \beta$				
f_d	$f + (d_u - f) \operatorname{tg} 28^\circ \operatorname{tg} \beta$				
m	$d_u + 2 \cdot \operatorname{tg} 26^\circ 30' \cdot n_2 \approx d_u + n_2$				
u_2	$u_1 + 0,16 \cdot n_2$		$u_1 + 0,13 n_2$		$u_1 + 0,16 n_2$
n_3	0,05	0,1	0,2	0,3	0,4
Dubina ulaska mernog trna n	$n_2 + \frac{d_u}{2} \operatorname{tg} 18^\circ - 0,04$		$n_2 + \frac{d_u}{2} \operatorname{tg} 18^\circ - 0,06$		
Dozvoljena odstupanja n	-0,3		-0,5		
Ukupna dubina ureza	$n_1 + n_2$				

Mera f_m u tabeli 3 odnosi se na ravan u kojoj se meri veličina m , a f_d na ravan u kojoj je definisana veličina d_u . Veličina f_d služi samo za proračun i na slikama nije prikazana.

Vrednosti za m i dubinu ulaska mernog trna n , izračunate prema obrascima iz tabele 3, date su u standardima odgovarajućih vijaka. Obrazac za proračun veličine n uzima u obzir oblik vrha trna.

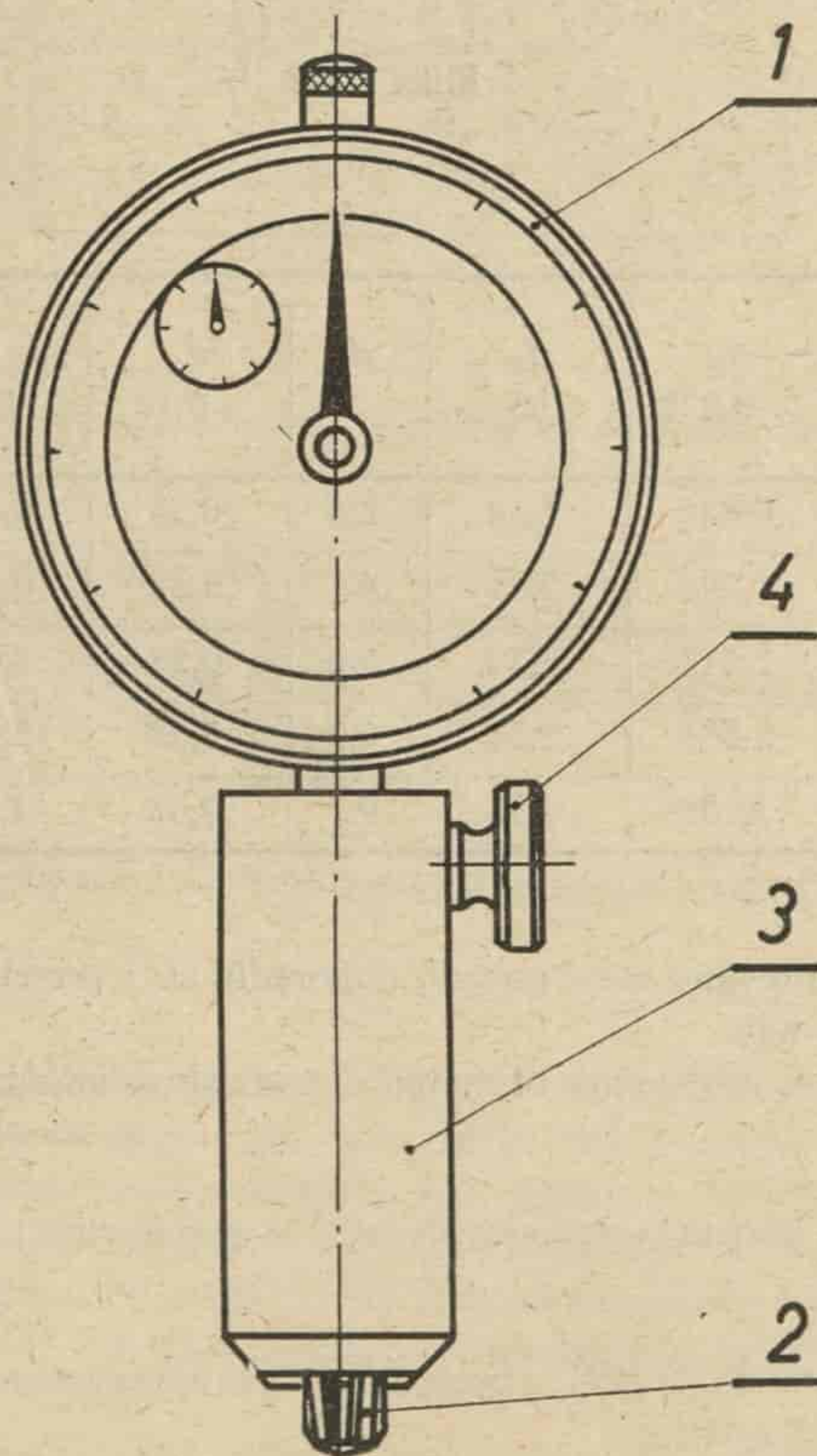
4 Proveravanja tačnosti oblika i mera ureza

4.1 Princip proveravanja

Tačnost oblika i mera ureza proverava se na taj način što se aparatom opisanim u tački 4.2 meri dubina ulaska mernog trna u urez.

4.2 Aparat za merenje dubine ureza

4.21 Izgled i sastavni delovi

Slika 5

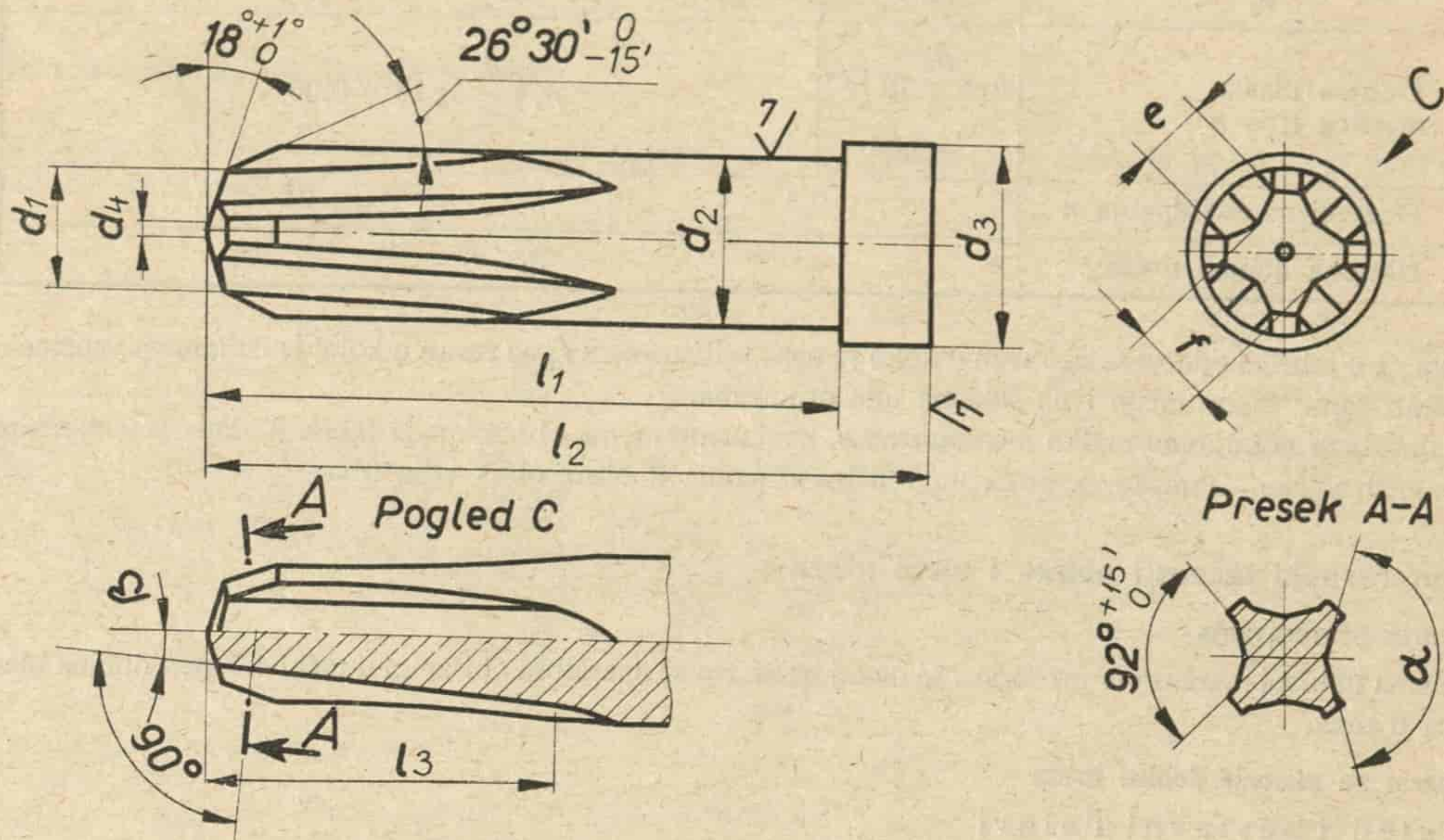
Aparat, čiji je izgled prikazan na slici 5, sastoji se iz sledećih delova:

1. merni sat, klase tačnosti II prema JUS... (u pripremi),
2. merni trn,
3. telo aparata,
4. vijak za pritezanje,
5. čaura.

4.22 Merni trn

4.221 Oblik i mere

Oblik mernog trna mora da odgovara slici 6, a mere vrednostima datim u tabeli 4.

Slika 6

Tabela 4

Mere u mm

Oznaka veličine ureza	α +15'	β -15'	d_1 -0,025	d_2 h6	d_3	d_4 +0,13	e +0,025	f +0,025	l_1	l_2	l_3
0	—	7°	0,838	1,14	2,5	0,25	0,290	0,559	18	21	4,8
1	138°	7°	1,295	2,21	4	0,38	0,488	0,975	18	21	4,8
2	140°	5°45'	2,311	3,59	5,6	0,38	1,077	1,514	20	23	7,2
3	146°	5°45'	3,835	5,32	6,3	0,38	2,073	2,471	20	23	11,1
4	153°	7°	5,105	7,93	9	0,38	2,713	3,548	22	23	13,5

Iz tabele 4 se vidi da za veličinu 0 ugao α ne postoji. (Uporediti sl. 1 presek C—C). U ovom slučaju izvodi se samo zaobljenje poluprečnika $\approx 0,25$ mm.

Veličina l_3 na slici 6 i u tabeli 4, predstavlja najmanju dužinu pravolinijskog dela žleba.

4.222 Materijal

Za izradu mernog trna mora se koristiti odgovarajući čelik za merne alate; preporučuje se čelik Č. 3840.

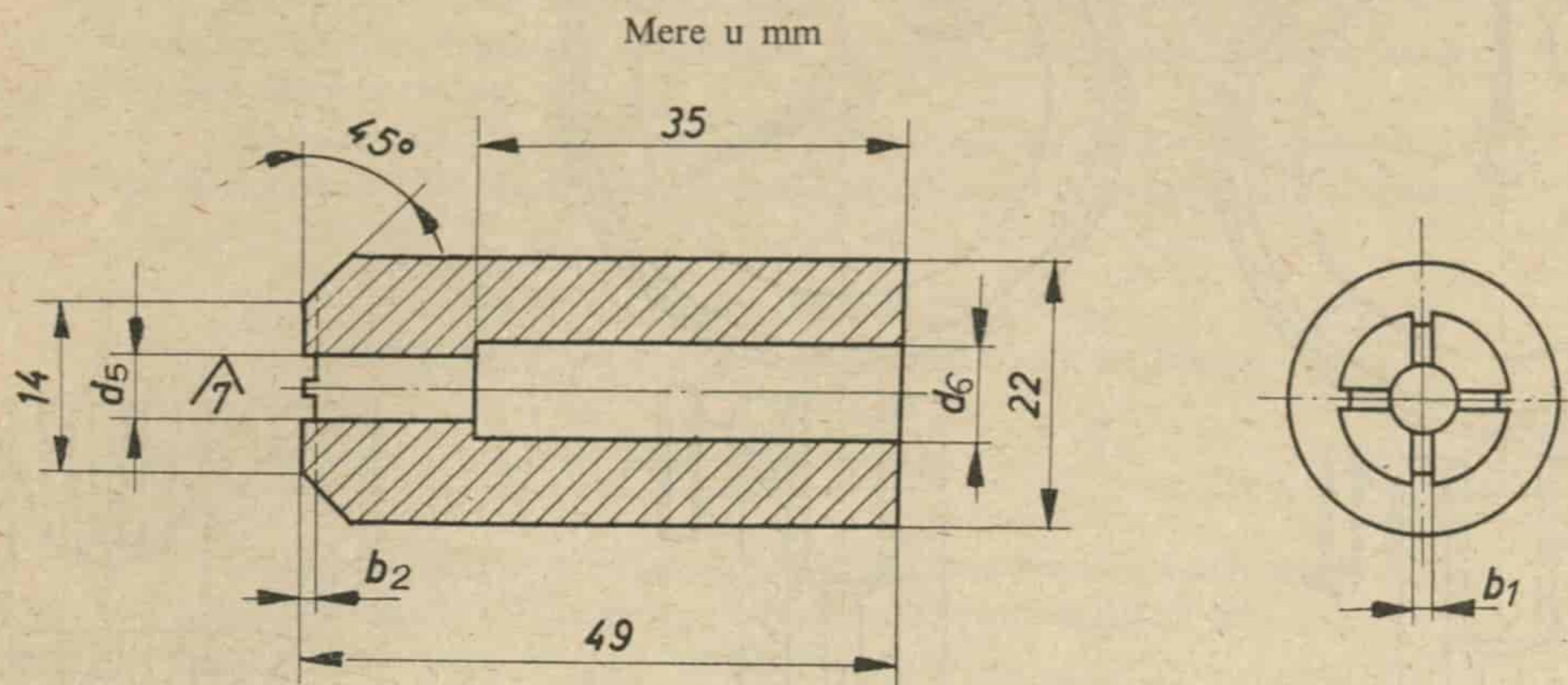
4.223 Mehanička i termička obrada

Trn mora biti kaljen na tvrdoću 58 do 63 HRC i brušen. Kvalitet obrađene površine (gde je označen) mora odgovarati oznaci na slici 6, prema JUS M.A0.065.

4.23 Telo aparata

4.231 Oblik i mere

Oblik tela mora da odgovara slici 7, a mere vrednostima datim u tabeli 5.

Slika 7

Tabela 5 Mere u mm

Oznaka veličine ureza	b_1 $\pm 0,05$	b_2 $\pm 0,1$	d_5 H7	d_6 H7
0	0,2	0,4	1,14	8
1	0,3	0,5	2,21	8
2	0,4	0,8	3,59	8
3	0,5	1,0	5,32	8
4	0,8	1,6	7,93	12

4.232 Materijal

Za izradu tela mora se koristiti odgovarajući čelik za merne alate; preporučuje se čelik Č. 3840.

4.233 Mehanička i termička obrada

Telo mora biti kaljeno na tvrdoću 58 do 63 HRC i brušeno.

Kvalitet obrađene površine (gde je označen) mora da odgovara oznaci na sl. 7, prema JUS M.A0.065.

Napomena: Oblik i mere vijka za pritezanje i čaure nisu propisani, kao ni način pritezanja.

4.3 Podešavanje aparata

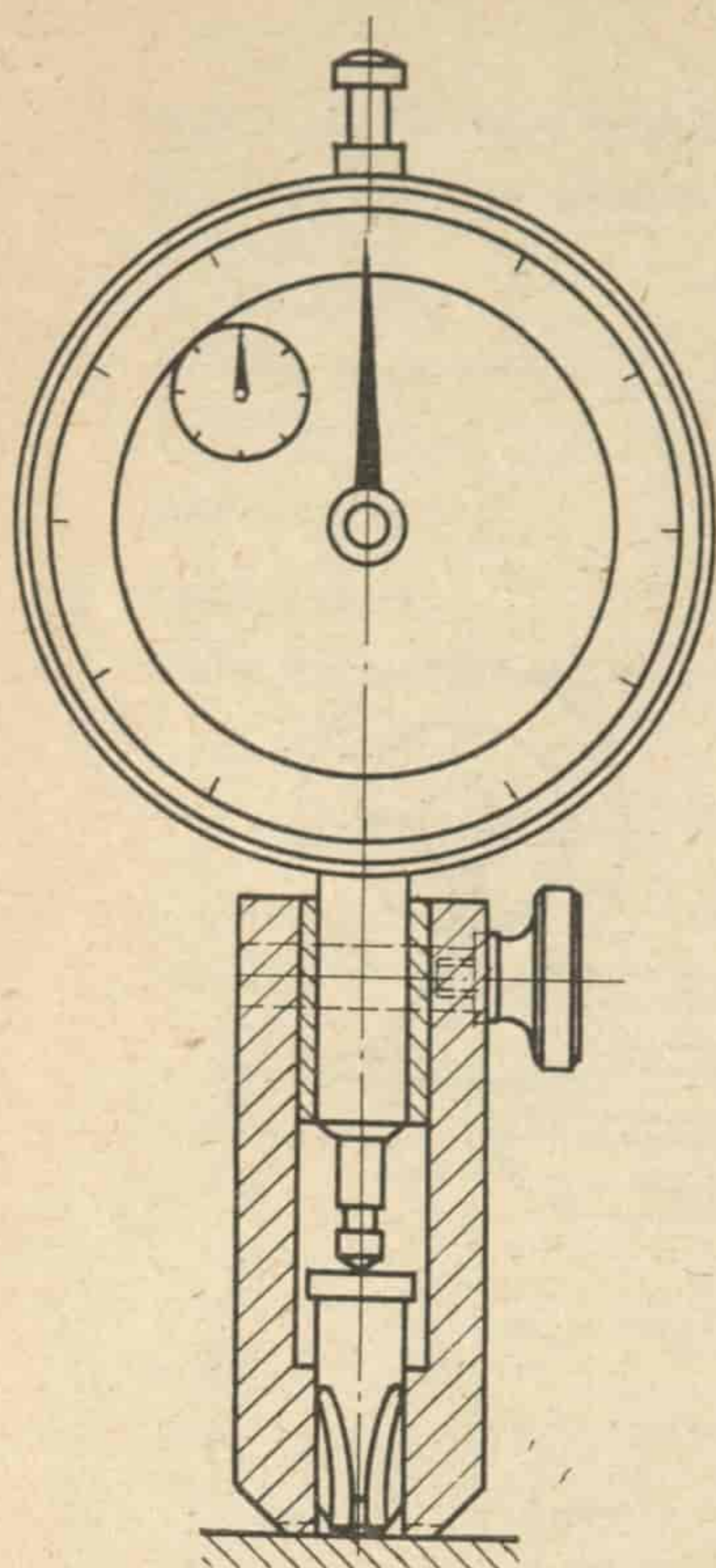
Aparat za merenje dubine ureza podešava se na nulu korišćenjem neke pogodne ravne površine prema slici 8.

4.4 Postupak provere

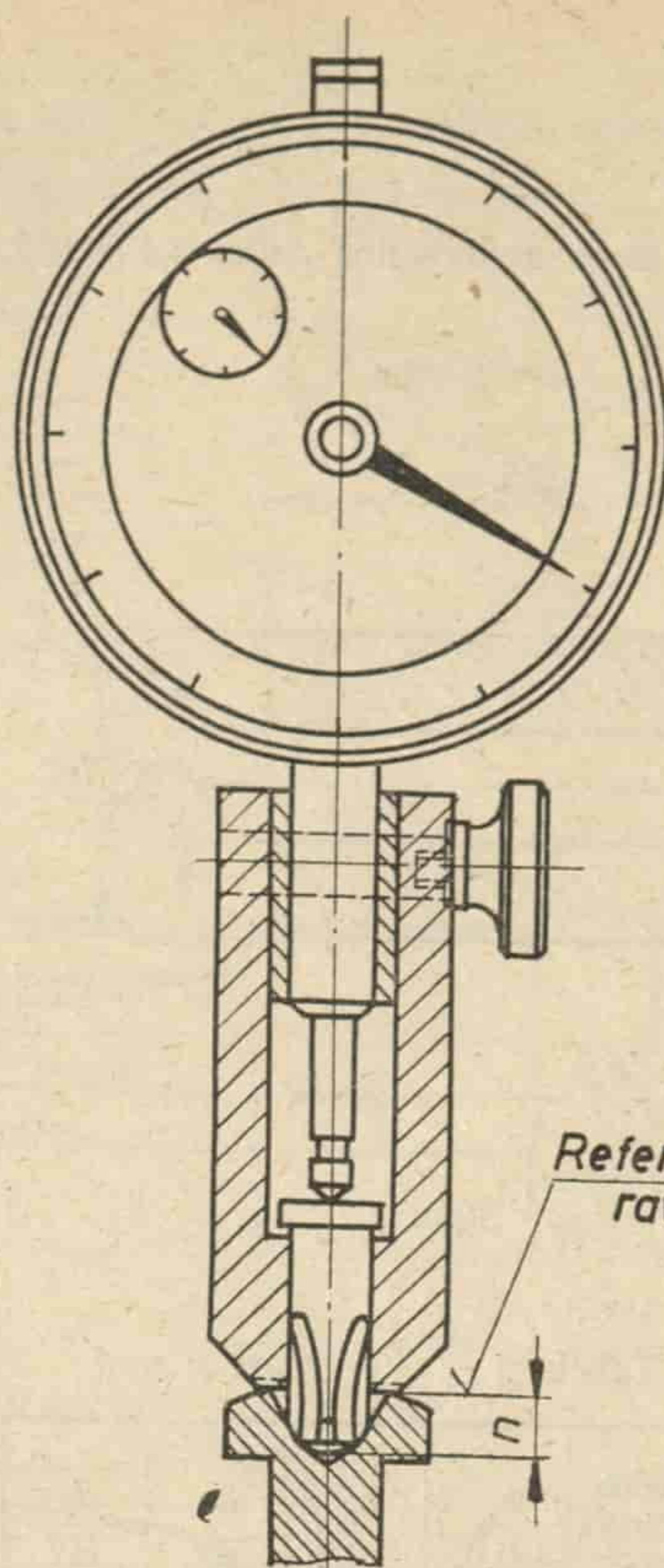
Aparat za merenje dubine ureza postavi se na gornju površinu glave vijka tako da merni trn lako ulazi u urez. Dubina ulaska mernog trna n koja se očitava na mernom satu, meri se od referentne ravni (sl. 9). Ova ravan se kod vijaka sa ravnim glavom poklapa sa gornjom površinom glave. Kod vijaka sa ispupčenom glavom ova ravan određena je presecima strana ureza sa nagibom $26^\circ 30'$ sa gornjom površinom glave, pa se pri merenju pravilan položaj aparata u odnosu na referentnu ravan postiže uvođenjem ispusta sa čeonu strane tela aparata u ureze vijaka (slika 10).

Krstasti urez je ispravan ako se dubina ulaska mernog trna n nalazi u propisanim granicama koje su date u standardima odgovarajućih vijaka.

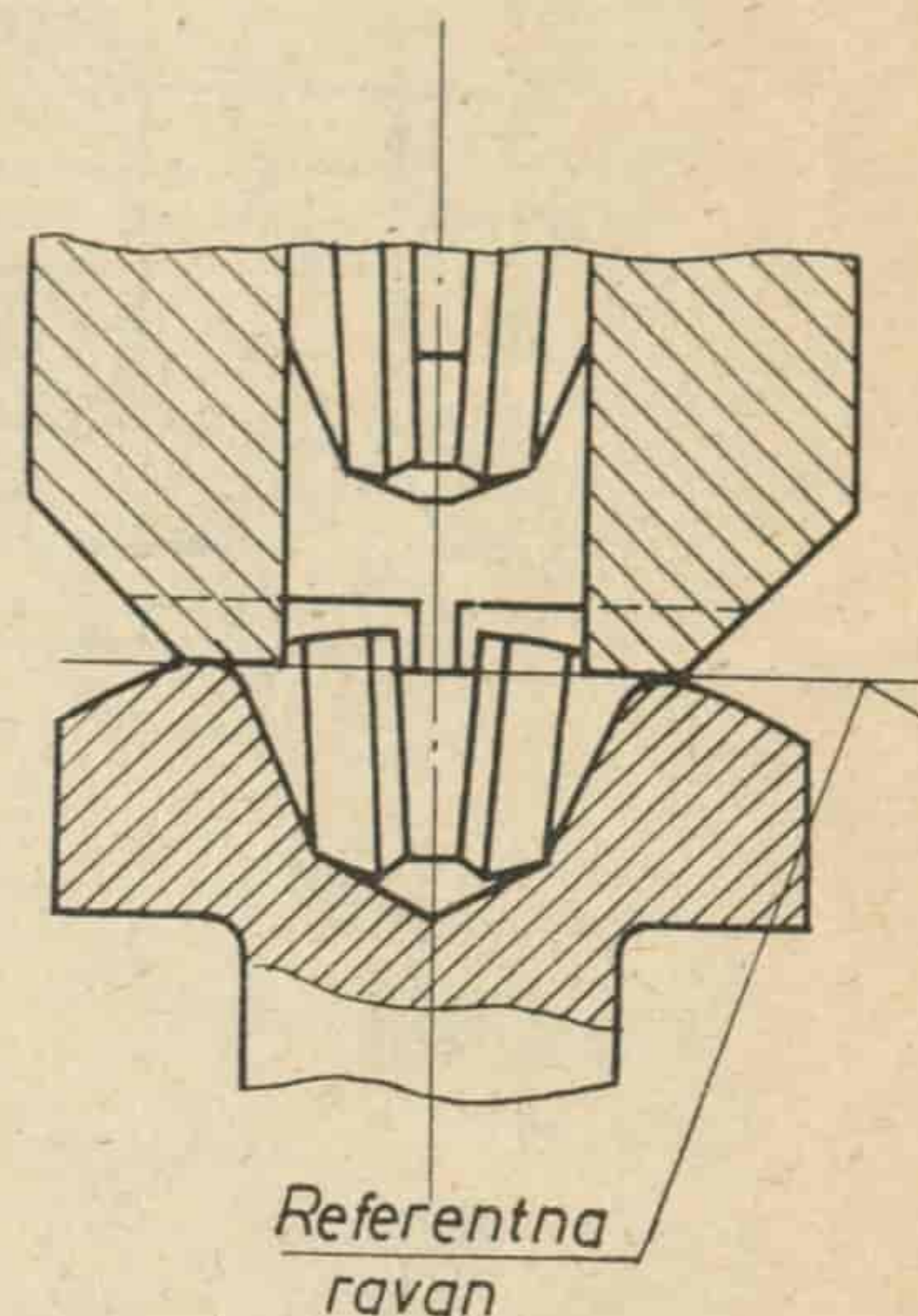
Napomena: Zbog dozvoljenog odstupanja mere f mernog trna, pri merenju se može pojaviti greška veličine do 0,125 mm.

Slika 8

Slika 9

Slika 10

5 Označavanje

5.1 Označavanje ureza

U tehničkoj i drugoj dokumentaciji urezi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Urez X JUS M.B1.015

gde je X oznaka veličine ureza.

Primer: Krstasti urez veličine 3 označava se:

Urez 3 JUS M.B1.015

5.2 Označavanje aparata za merenje dubine ureza

Aparati za merenje dubine ureza po ovom standardu označavaju se oznakom:

Aparat za merenje dubine X JUS M.B1.015

gde je X oznaka veličine ureza.

Primer: Aparat za proveru ureza veličine 3 označava se:

Aparat za merenje dubine 3 JUS M.B1.015

5.3 Označavanje mernog trna

Merni trnovi po ovom standardu označavaju se oznakom:

Merni trn X JUS M.B1.015

gde je X oznaka veličine ureza.

Primer: Merni trn za urez veličine 3 označava se

Merni trn 3 JUS M.B1.015

5.4 Označavanje tela aparata

Tela aparata po ovom standardu označavaju se oznakom:

Telo aparata X JUS M.B1.015

gde je X oznaka veličine ureza.

Primer: Telo aparata za proveru ureza veličine 3 označava se:

Telo aparata 3 JUS M.B1.015

Veza sa drugim standardima

JUS K.G5.250 — Krstasti odvijači

JUS ... — Merni satovi (u pripremi)

JUS M.A0.065 — Crteži u mašinstvu

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI GRAĐEVINARSTVA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda:
Predlog br. 7588 Azbestnocementni proizvodi Valovite ploče .. **JUS B.C4.010**

Navedeni predlog standarda izradila je Tvornica cementa i salonita »15 September«, Anhovo. Predlog je umnožen i dostavljen na mišljenje zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji ovaj predlog nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. f. 933, sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI ŽELEZNIH I MANGANOVIH RUDA**

Rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti metoda hemijskih ispitivanja železnih i manganovih ruda i to:

a) Železne rude. Metode hemijskih ispitivanja:

Predlog br. 7589 Određivanje antimona **JUS B.G8.130**

Predlog br. 7590 Određivanje stroncijuma **JUS B.G8.131**

b) Manganove rude:

Predlog br. 7591 Uzimanje i obrada uzoraka iz vagona **JUS B.G8.226**

Nacrt predloga standarda JUS B.G8.226 — Uzimanje i obrada uzoraka manganovih ruda iz vagona — izrađen je na bazi preporuke Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO R 309, Tehnički komitet za manganove rude ISO/TC 65.

Nacrti predloga standarda iz oblasti železnih ruda izrađeni su u Institutu za metalurgiju Sisak i Metalurškom institutu Zenica.

Predlozi su posebno umnoženi i poslani zainteresovanim preduzećima i institucijama. Interesenti koji ove predloge nisu dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd p. fah 933, Cara Uroša br. 54) sa zahtevom da im se predlozi dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
O PROFILIMA ZA KAROSERIJE DRUMSKIH VOZILA**

Rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

A) Profili od čeličnog lima. Oblici i mere

Predlog br. 7592 L-profili, izrađeni hladnim savijanjem **JUS C.K7.001**

Predlog br. 7593 L-profili sa obodom, izrađeni hladnim savijanjem **JUS C.K7.002**

Predlog br. 7594 U-profili, izrađeni hladnim savijanjem **JUS C.K7.003**

Predlog br. 7595 U-profili sa obodom, izrađeni hladnim ili toplim presovanjem **JUS C.K7.004**

Predlog br. 7596 Z-profili, izrađeni hladnim savijanjem **JUS C.K7.005**

Predlog br. 7597 A-profili, izrađeni hladnim savijanjem **JUS C.K7.006**

B) Profili od aluminijumskih legura. Oblici i mere

Predlog br. 7598 Pričvrtna letva za gumeni odbojnik
JUS G.C4.523 **JUS C.L2.213**

Predlog br. 7599 Zaštitna letva **JUS C.L2.214**

Predlog br. 7600 Ukrasna letva 40 **JUS C.L2.217**

Predlog br. 7601 Žlebasta letva za kablove **JUS C.L2.220**

Predlog br. 7602 Olučna letva 25 **JUS C.L2.222**

Predlog br. 7603 Pokrivna letva 15 **JUS C.L2.230**

Predlog br. 7604 Rubnici 20 i 30 **JUS C.L2.233**

Predlog br. 7605 Dvojna kutna letva **JUS C.L2.238**

Predlog br. 7606 Letva za vrata **JUS C.L2.240**

Predlog br. 7607 Prozorska letva **JUS C.L2.242**

Predlog br. 7608 Letva za prtljažnik **JUS C.L2.243**

Predlog br. 7609 Letva za sedišta **JUS C.L2.244**

C) Gumeni profili i njihovo ispitivanje

Predlog br. 7610	Ukrasno-pokrivni profili za odbojne letve po JUS C.L2.211	JUS G.C1.521
Predlog br. 7611	Podložni profili za stope odbojnih letvi po JUS C.L2.211 i ukrasnih letvi po JUS C.L2.216	JUS G.C4.522
Predlog br. 7612	Gumeni odbojnik	JUS G.C4.523
Predlog br. 7613	Noseći profili za ugrađivanje i zaptivanje okna..	JUS G.C4.525
Predlog br. 7614	Usadni profili za ugrađivanje i zaptivanje okna	JUS G.C4.526
Predlog br. 7615	Zaptivni profili za vrata.....	JUS G.C4.527
Predlog br. 7616	Fizikalna ispitivanja gume. Određivanje odbojne elastičnosti	JUS G.S2.131
Predlog br. 7617	Ispitivanje gume. Stvaranje mrlja na organskim premazima i plastičnim masama dejstvom gume	JUS G.S2.133

Nacrti predloga za profile izrađeni su na bazi internih standarda TAM — Maribor, a usvojila ih je i redigovala stručna komisija u kojoj su bili zastupljeni: TAM — Maribor, »Avtomontaža« — Ljubljana, »Autokaroserija« — Novi Sad, »Autokaroserija« — Zagreb, »11 OKTOMVRI« — Skoplje, »Vaso Miskin Crni« — Sarajevo, TAP — Ptuj i Institut naoružanja za sve tri grupe predloga, a za grupu pod C) još i gumarski stručnjaci preduzeća »Sava« — Kranj, »RIS« — Zagreb, »Rekord« — Beograd i TAM — Maribor.

Nacrti predloga za ispitivanje gumenih profila navedeni pod C) izrađeni su u Zavodu prema britanskim, američkim i nemačkim standardima.

Predlozi su razaslati interesentima, a mogu se dobiti na zahtev upućen pre 1. V 1968. Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. f. 933.

ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA IZ OBLASTI PROIZVODA DRVNE INDUSTRIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi revizije važećih jugoslovenskih standarda iz oblasti drvne industrije:

Predlog br. 7618	Parket	JUS D.D5.020
Predlog br. 7619	Mozaik-parket	JUS D.D5.021

Predloge revizije ovih standarda podnelo je Poslovno udruženje proizvođača drvne industrije, Zagreb.

Predlozi su razaslati na razmatranje i primedbe većem broju privrednih, naučnih i drugih organizacija i ustanova.

I ostale zainteresovane organizacije i ustanove mogu se, radi dobijanja ovih predloga, obratiti ovom Zavodu na adresu: Jugoslovenski zavoda za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. pregradak 933.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA ZA METODE ISPITIVANJA TEHNIČKOG N-BUTANOLA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda za metode ispitivanja tehničkog n-butanola

Predlog br. 7620	n-butanol, tehnički. Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja	JUS H.B8.250
------------------	---	--------------

Ovaj predlog standarda je pripremljen na bazi nacrtu Međunarodne preporuke br. 654 — Tehničkog komiteta za hemiju ISO/TC 47.

Zainteresovana preduzeća, ustanove i institucije, koje nisu dobile navedeni predlog, mogu ga naknadno pribaviti ako se obrate na adresu Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933).

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI ZDRAVSTVA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. jun 1968.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 7621	Konus špriceva, igala i drugog medicinskog pribora	JUS M.T5.300
Predlog br. 7622	Špricevi za medicinsku upotrebu	JUS M.T5.301
Predlog br. 7623	Igle hipodermične	JUS M.T5.302

Predlozi su bazirani na Preporukama Međunarodne organizacije za standardizaciju — ISO — R 594, R 595 i R 596.

Predlozi su posebno odštampani i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge ne budu primili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933), da im predlozi budu naknadno dostavljeni.

O B A V E Š T E N J E

Obaveštavamo sve korisnike da je Jugoslovenski zavod za standardizaciju otvorio od 1. januara 1968. godine specijalizovanu prodavnicu svojih publikacija i to: jugoslovenskih standarda, časopisa „Standardizacija“ i drugih izdanja.

Prodavnica se nalazi u ul. Kneza Miloša br. 16 u Beogradu.

Sve porudžbine treba upućivati na sledeću adresu:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU

Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16

Poštanski fah br. 933

Žiro račun br. 608-3-30-10.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju ili putem izrade fotokopija, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 5 — Cevi i fitinzi

Predlozi preporuka ISO:

br. 1330 — »Cevi od plastičnih masa za provod tečnosti. Cevi od neplastificiranog polivinilhlorida. Tolerancije spoljnih prečnika« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1331 — »Cevi od plastičnih masa za provod tečnosti. Polietilenske cevi. Tolerancije spoljnih prečnika« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1333 — »Cevi od plastičnih masa za provod tečnosti. Polietilenske cevi. Tolerancije debljine zida do 6 mm« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1334 — »Cevi od plastičnih masa za provod tečnosti. Određivanje pritiska prskanja« (rok za primedbe 1. III 1968).

ISO/TC 6 — Papir, karton i celulozne pulpe

Preporuka ISO:

br. 593 — »Papir. Dimenzije neopsečenog materijala za seriju A-ISO. Dodatna serija ISO«.

ISO/TC 8 — Brodogradnja

Predlozi preporuka ISO:

br. 1145 — »Magnetski kompasi i binakli za brodogradnju. Terminološki rečnik« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1311 — »Priključne mere cevnih prirubnica za brodove« (rok za primedbe 1. III 1968).

ISO/TC 18 — Cink i cinkove legure

Predlozi preporuka ISO:

br. 1286 — »Hemijska analiza cinka. Fotometrijsko određivanje bakra« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1287 — »Hemijska analiza cinka. Polarografsko određivanje kadmijuma u cinku« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1288 — »Hemijska analiza cinka i cinkovih legura. Fotometrijsko određivanje gvožđa« (rok za primedbe 1. III 1968).

ISO/TC 20 — Vazduhoplovstvo

Predlozi preporuka ISO:

br. 1484 — »Simboli mehanike leta. I deo. Kretanje vazduhoplova u odnosu na vazduh« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1485 — »Simboli mehanike leta. II deo. Kretanje vazduhoplova i atmosfere u odnosu na zemlju« (rok za primedbe 1. III 1968);

br. 1486 — »Simboli mehanike leta. III deo. Izvodi aerodinamičkih funkcija« (rok za primedbe 1. III 1968).

ISO/TC 23 — Poljoprivredne mašine

Predlog preporuke ISO:

br. 1335 — »Raspršivači. Priključni navoji brizgaljki« (rok za primedbe 1. III 1968).

ISO/TC 26 — Bakar i bakarne legure

Predlozi preporuka ISO:

br. 723/II — »Način označavanja bakra i bakarnih legura« (rok za primedbe 15. III 1968);

br. 1336 — »Oznake stanja bakra i bakarnih legura« (rok za primedbe 15. III 1968).

- ISO/TC 27 — Čvrsta mineralna goriva**
Preporuke ISO:
br. 586 — »Određivanje pepela u koksu«;
br. 609 — »Određivanje ugljenika i vodonika u uglju i koksu metodom sagorevanja na visokoj temperaturi«.
- ISO/TC 38 — Tekstil**
Preporuka ISO:
br. 139 (II izdanje) — »Standardna atmosfera za kondicioniranje i ispitivanje tekstilnog materijala«.
Predlog preporuke ISO:
br. 1329 — »Označavanje pređe« (rok za primedbe 15. III 1968).
- ISO/TC 41 — Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje)**
Preporuka ISO:
br. 608 — »Dužina klasičnih klinastih remenova (preseci Z, A, B, C, D, E).
- ISO/TC 54 — Etarska ulja**
Preporuka ISO:
br. 590 — »Etarsko ulje brazilijanskog safrasa«.
- ISO/TC 59 — Zgradarstvo**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1410 — »Modularna koordinacija. Osnovni modul« (rok za primedbe 15. III 1968);
br. 1411 — »Modularna koordinacija. Horizontalni projektni moduli« (rok za primedbe 15. III 1968);
br. 1426 — »Arhitektonski i građevinski planovi. Terminološki rečnik« (rok za primedbe 15. III 1968);
br. 1427 — »Arhitektonski i građevinski planovi. Način obrade crteža i razmere« (rok za primedbe 15. III 1968).
- ISO/TC 60 — Zupčanici**
Predlog preporuke ISO:
br. 1340 — »Cilindrični zupčanici. Podaci koje daje poručilac izvođaču za izradu željenog ozubljenja« (rok za primedbe 15. III 1968);
br. 1341 — »Konični zupčanici. Podaci koje daje poručilac izvođaču za izradu željenog ozubljenja« (rok za primedbe 15. III 1968).
- ISO/TC 61 — Plastične materije**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1325 — »Plastične materije. Određivanje električnih osobina tankih filmova. I deo« (rok za primedbe 15. III 1968);
br. 1326 — »Plastične materije. Zapaljivost i brzina gorenja plastičnih materija u obliku folija« (rok za primedbe 15. III 1968).
Preporuka ISO:
br. 584 — »Određivanje maksimalne temperature i brzine porasta tem-
- perature u toku očvršćavanja nezasićenih poliestarskih smola«.
- ISO/TC 74 — Hidraulična veziva**
Preporuka ISO:
br. 597 — »Definicije i terminologija cementata«.
- ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi za pesticide**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1046 — »Pesticidi za koje nisu potrebni jedinstveni nazivi. II spisak« (rok za primedbe 15. III 1968);
br. 1508 — »Jedinstveni nazivi za pesticide. IV spisak« (rok za primedbe 15. III 1968).
- ISO/TC 84 — Medicinski špricci i injekcione igle**
Preporuka ISO:
br. 595 — »Medicinski špricci«.
- ISO/TC 91 — Površinski aktivna sredstva**
Preporuka ISO:
br. 607 — »Površinski aktivna sredstva u obliku praha. Pripremanje sveđenog uzorka.
- ISO/TC 99 — Polupreradevine od drveta**
Predlog preporuke ISO:
br. 1324 — »Klasifikacija parketnih dasčica od masivnog hrastovog drveta« (rok za primedbe 1. III 1968).
- ISO/TC 100 — Lanci i lančanici za prenos snage i konvejera**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1275 — »Valjkasti lanci sa dugim člancima za prenos snage i lančanici za njih« (rok za primedbe 1. III 1968);
br. 1395 — »Čaurasti precizni lanci sa dugim člancima« (rok za primedbe 15. III 1968).
- ISO/STACO — Stalan komitet za proučavanje naučnih principa standardizacije**
Predlog preporuke ISO:
br. 1503 — »Smer kretanja« (rok za primedbe 1. III 1968).
- IEC/TC 2 Rotacione mašine**
Zapisnik sa sastanka podkomiteta 2B održanog u Baden-Badenu od 27. do 29. septembra 1967. godine.
Zapisnik sa sastanka održanog u Baden-Badenu 29. septembra 1967. godine.
- IEC/TC 12 Radio-komunikacije**
Zapisnik sa sastanka komiteta 12, održanog u Pragu 11. i 25. jula 1967. godine.
Preporuka za izmenu IEC publikacije 65 (II izdanje), CEE1 (III izdanje);
profesionalni radio-prijemnici;
naprava za eliminisanje baterije;
naprave koje mogu da imaju razne izvore napajanja;
zagrevanje u nenormalnom radu;
mehanička izdržljivost;
dozvoljene promene otpora;
sigurnosni kondenzatori;

čepovi za priključivanje na mrežu i savitljivi kablovi.

Svi su ovi predlozi upućeni na saglasnost po šestomesečnom pravilniku. Rok za glasanje je 31. 5. 1968. godine.

Zapisnik sa sastanka podkomiteta 12 C, održanog u Pragu od 19. do 24. jula 1967. god., Zapisnik sa sastanka podkomiteta 12 A, održanog u Pragu od 11. do 14. jula 1967. god.

IEC/TC 15 Izolacioni materijali

IEC publikacija 243 — Preporučeni postupci ispitivanja dielektričke čvrstoće čvrstih izolacionih materijala prema naponu industrijske frekvencije. Prvo izdanje, 1967. Cena 20.— šv. fr.

IEC/TC 17 Prekidači i kontroleri

Predlog tabele za usklađivanje prekidača za opštu upotrebu. Predlog je upućen na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok je 31. maj 1968. godine.

Zapisnik sa sastanka podkomiteta 17 A održanog u Baden-Badenu od 25. do 29. septembra 1967. godine.

IEC/TC 21 Akumulatori

IEC publikacija 254 — Olovni akumulatori za električnu vuču. Prvo izdanje, 1967. Cena 9.— šv. fr.

IEC/TC 31 Aparati za rad u atmosferi buktavih gasova

Predlog-prilog na preporuke za obeležavanje električnih aparata za rad u atmosferi buktavih gasova. Predlog je upućen na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. maj 1968. godine.

IEC/TC 33 Kondenzatori za mreže

IEC publikacija 70 — Kondenzatori za mreže. Drugo izdanje, 1967. Cena 30.— šv. fr.

IEC/TC 39 Elektronske cevi

IEC publikacija 67 A (1967). Prvi dodatak IEC publikacije 67 (1966). Dimenzije elektronskih cevi. Cena: 18 šv. fr.

Zapisnik sa sastanka podkomiteta 39 A održanog u Njuhevenu od 18. do 22. 9. 1967. godine.

IEC/TC 43 Električni ventilatori

Zapisnik sa sastanka održanog u Baden-Badenu 25. i 26. septembra 1967. godine.

IEC/TC 48 Elektromehanički sastavni delovi za telekomunikacione uređaje

Zapisnik sa sastanka podkomiteta 48 C u Pragu od 11. do 13. VII 1967. godine.

Predlog izmene IEC publikacije 171. Osnovni parametri konektora za pločice štampanih kola. Na glasanju po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. 5. 1968. godine.

IEC/TC 49 Piezoelektrični kristali

Zapisnik sa sastanka održanog u Pragu od 19. do 22. jula 1967. godine u Pragu.

IEC/TC 50 Osnovna klimatska i mehanička ispitivanja elektronskih uređaja i njihovih sastavnih delova

Preporuka — Dodatak A: uputstvo za ispitivanje J. Upućeno na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. 5. 1968. godine.

IEC/TC 51 Feromagnetni materijali

Preporuka merenja dezakomodacije i promene permeabiliteta u zavisnosti od temperature. Na glasanju po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. 5. 1968.

Preporuka za magnetna prekinuta kola od orijentisanog fero-silicijuma, namenjena elektronskim i telekomunikacionim uređajima. Na glasanju po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. 5. 1968.

IEC/TC 56 Pouzdanost

Zapisnik sa sastanka održanog u Pragu od 20. do 24. jula 1967. godine.

Preporuka: pouzdanost, problem upravljanja. Upućeno na glasanje po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 31. 5. 1968.

IEC/TC 59 Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo

Zapisnik sa sastanka podkomiteta 59 A održanog u Pragu od 22. do 25. jula 1967. godine.

CISPR Specijalni međunarodni komitet za radio-smetnje

Izmena br. 1 (novembar, 1967. god.) CISPR publikacije 1 (I izdanje 1961. god.). Merni uređaj za smetnje u opsegu frekvencija od 0,15 do 30 MHz. Cena 4,50 šv. fr.

KALENDAR ZASEDANJA

Tehničkih komiteta, podkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz žurnala ISO. Podaci o planiranim zasedanjima pod 2. su informativni; datumi i mesta ovih zasedanja biće objavljeni naknadno u tački 1 kalendara.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54) radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

Sazvana zasedanja

12—14. II	Brisel	ISO/TC 97/SC 8	Računske mašine i obrada podataka (Komanda mašina alatki pomoću brojki
21—23. II	Berlin	ISO/TC 94/SC 2	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i obuća / Remenovi za sedišta vozača.
5—9. III	Lisabon	ISO/TC 54	Eterska ulja
18—19. III	Pariz	IEC/SC 46 C	Kablovi i žice za niske frekvencije
18—21. III	Pariz	IEC/SC 60 B	Vizuelno registrovanje
18. i 22. III	Pariz	IEC/TC 60	Registrovanje zvuka i slike
18. i 30. III	Pariz	IEC/TC 22	Usmerači
18—22. III	Pariz	IEC/SC 22 B	Usmerači sa poluprovodnikom
25—30. III	Pariz	IEC/SC 22 E	Jednosmerna napajanja stabilizovana elektronskim putem
25—28. III	Beč	IEC/SC 45 B	Instrumenti za radiozaštitu
29. III — 1. IV	Štokholm	IEC/SC 50 B	Klimatska ispitivanja
2—4. IV	Štokholm	IEC/SC 50 A	Udari i vibracije
4—6. IV	Štokholm	IEC/TC 50	Osnovna klimatska i mehanička ispitivanja
1—5. IV	Beč	IEC/TC 45	Električni merni instrumenti u vezi jonizujućih zračenja
		IEC/SC 45 A	Instrumenti za reaktore
8—11. IV	Amsterdam	ISO/STACO	Stalan komitet za proučavanje naučnih principa standardizacije
29. IV — 4. V	Kopenhagen	IEC/TC 29	Elektroakustika
29. i 30. IV	Kopenhagen	IEC/SC 29 B	Akustička tehnika
2. i 3. V			
29. IV i 3. V	Kopenhagen	IEC/SC 29 C	Naprave za merenje
29. IV			
2. i 3. V	Kopenhagen	IEC/SC 29 D	Ultrazvukovi
6—9. V	Štokholm	IEC/TC 55	Žica za namotaje
10—14. V	Baden-Baden	IEC/SC 12 C	Radio-prijemnici
13—15. V	Baden-Baden	IEC/TC 62	Uređaji sa x-zracima za upotrebu u medicinske svrhe
13—15. V	Baden-Baden	IEC/SC 12 B	Bezbednost
14—16. V	Baden-Baden	IEC/SC 32 C	Minijturni osigurači
14—17. V	Baden-Baden	IEC/SC 12 A	Radio-prijemnici
18. V	Baden-Baden	IEC/TC 12	Radiokomunikacije

II Planirana zasedanja

19—22. III	Štokholm	ISO/TC 122	Ambalaža
22—26. IV	Nojšatel (Švajcarska)	ISO/TC 94/SC 9	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema / Nezapaljiva odeća
12—21. VI	Njujork	ISO/TC 30	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 41/67.

	Cena n. din.
JUS B.A3.013 — Rudarske oznake i simboli 1967. — Jamske prostorije	19.—
JUS B.A3.014 — „ — Otkopavanje i zapunjavanje	6.50
JUS B.A3.015 — „ — Istražne bušotine	3,50
JUS B.A3.016 — „ — Opasne zone	7.—
JUS B.A3.018 — „ — Provetravanje	7,50
JUS B.A3.019 — „ — Jamske vode i odvodnjavanje	4,50
JUS B.A3.021 — „ — Kosine etaža na površinskom otkopu	3,50
JUS B.A3.024 — „ — Pomoćne jamske prostorije	6,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. IX 1968. godine.

Izdavač: **Jugoslovenski zavod za standardizaciju** — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461.
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.
Cena pojedinom primerku n. din. 10.—. Godišnja pretplata n. din. 80. — Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na žiro račun br. 608-3-30-10.

Štampa: Beogradski grafički zavod — Beograd

41

428/1968

700016430,2

COBISS 0